

Bakalářská práce

2016

Anna Podlipná

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Autor práce: Anna Podlipná

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Procházka Ph.D.

České Budějovice 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích, na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby touto elektronickou cestou byly v souladu s ustanovením zákona č. 111/ 1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz, provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 7. ledna 2016

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své bakalářské práce panu Mgr. Miroslavu Procházkovi, Ph.D. za jeho cenné rady, metodické vedení práce a pomoc při zpracovávání. Dále bych chtěla poděkovat vedoucím zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně, kteří mi s ochotou poskytli odpovědi na mé otázky týkající se mého výzkumného šetření. V neposlední řadě děkuji i své rodině za jejich podporu.

Anna Podlipná

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku zájmového vzdělávání dospělých a jeho podporou ve vybrané lokalitě města Velešín. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy spojené s tématem zájmového vzdělávání dospělých. Je zde analyzována teoretická základna a popsána odborná diskuze ke klíčovým pojmům v dané oblasti. V praktické části je poté poukázáno na jednotlivé regionální aspekty v zájmovém vzdělávání dospělých a podán ucelený náhled na danou problematiku ve vybrané lokalitě. Na vybraných institucích, které zastupují v této oblasti nejširší nabídku zájmových aktivit a podílí se na dění v oblasti zájmového vzdělávání dospělých, je analyzován obsah a metodika nabízených aktivit a zároveň jsou zde zmapovány marketingové aspekty nabídky dalšího vzdělávání. Výsledkem práce je komplexní zhodnocení aktuálního stavu nabízených aktivit zájmového vzdělávání dospělých ve vybrané lokalitě a také doporučení a návrh, jakým způsobem mohou instituce svou činnost dále prezentovat.

Klíčová slova: zájmové vzdělávání dospělých, učení, další vzdělávání dospělých, učení dospělých, zájmově vzdělávací aktivity, zájmově vzdělávací instituce,

Abstract

The bachelor's thesis deals with the field of interest adult education and its support in a selected locality in the Town of Velešín. The theoretical part defines the basic terms connected with the topic of interest adult education. A theoretical basis is analysed there and a special discussion to the key terms in the presented area is described. In the practical part the particular regional aspects in interest adult education are shown and a comprehensive view of these issues in a selected locality is presented. In the selected institutions that present the widest offer of interest activities in this field and are involved in the area of interest adult education, the content and methodology of offered activities are analysed and, at the same time, the marketing aspects of offers of other kinds of education are explained. The result of the thesis is a comprehensive evaluation of the present state of activities of interest adult education offered in a selected locality and also the recommendation and suggestion in which way the facilities can present their activities further on.

Key words: interest adult education, learning, other adult education, adult learning, interest educational activities, interest educational facilities

Obsah

Úvod	6
Teoretická část	8
1 Vymezení základní terminologie	8
1.1 Dospělost v andragogickém pojetí	8
1.2 Celoživotní učení a vzdělávání	9
1.3 Vzdělávání dospělých	10
1.3.1 Vzdělavatelnost dospělých	11
1.3.2 Učení dospělých	11
1.4 Zájmové vzdělávání dospělých	12
2 Volný čas dospělých	13
2.1 Specifika a funkce volného času	13
2.2 Volný čas jako hodnota	14
3 Koncept celoživotního učení dospělých	16
3.1 Stručné vymezení pojmu vzdělávání dospělých v historickém vývoji	16
3.2 Formální vzdělávání (učení)	18
3.3 Neformální vzdělávání (učení)	18
3.4 Informální učení	19
4 Zájmové vzdělávání dospělých	21
4.1 Funkce a cíle zájmového vzdělávání dospělých	21
4.2 Současná pozice zájmového vzdělávání v ČR	22
4.3 Legislativa a vzdělávání dospělých	23
5 Organizační zajištění v rámci zájmového vzdělávání dospělých	24
5.1 Instituce zájmového vzdělávání dospělých	24
5.2 Oblasti zájmového vzdělávání dospělých	25
Praktická část	28
6 Cíl a zaměření praktické části	28
6.1 Etapy výzkumu	29
6.1.1 Etapa první- cíle mapování informačních zdrojů	29
6.1.2 Etapa druhá- cíle šetření pomocí rozhovoru	29
7 Metodologie	31
7.1 Charakteristika výzkumného postupu	31
7.1.1 Technika sběru dat z informačních zdrojů	32

7.1.2	Technika sběru dat pomocí řízených rozhovorů.....	32
7.1.3	Etické aspekty výzkumného šetření.....	34
7.2	Charakteristika výzkumného prostředí	34
7.3	Charakteristika vybraného výzkumného vzorku.....	35
7.3.1	Městská knihovna ve Velešíně	35
7.3.2	Kulturní informační centrum	36
7.3.3	Smíšený chrámový sbor a orchestr	36
7.3.4	Klub maminek – Velešínské klubíčko	37
7.3.5	FC Velešín – fotbalový klub.....	37
8	Prezentace výsledků	38
8.1	Výsledky první etapy šetření- mapování informačních zdrojů	38
8.2	Výsledky druhé etapy šetření- strukturovaný rozhovor	39
8.2.1	Časový harmonogram uskutečněných rozhovorů.....	40
8.2.2	Vyhodnocení výzkumných otázek na základě stanovených kategorií.....	40
9	Závěrečné zhodnocení praktické části a mé doporučení pro praxi	46
10	Závěr	49
	Použitá literatura.....	51
	Přílohy.....	53

Úvod

Oblast zájmového vzdělávání dospělých má v dnešní době v naší společnosti své nezastupitelné místo. Zároveň věřím, že má vzdělávání dospělých v mimoškolních zařízeních nemalý vliv na kvalitu života jedince a rozvíjí široce jeho osobnost. Je na místě považovat oblast zájmového vzdělávání dospělých za důležitou součást našeho každodenního života. Při těchto činnostech se rozvíjí nejenom intelekt jedinců, ale získávají se především nové vědomosti a obohacují se praktické dovednosti jednotlivých účastníků těchto aktivit. Jsem toho názoru, že člověk by se měl neustále učit novým vědomostem a zajímat se o rozvoj své osobnosti a to v kterémkoliv věku.

Má bakalářská práce nese název zájmové vzdělávání dospělých ve Velešíně a je rozdělena na část teoretickou a praktickou. První část bude vymezovat základní pojmy spojené s daným tématem zájmového vzdělávání dospělých. Analyzuji zde teoretickou základnu, do které je zájmové vzdělávání dospělých v České republice v kontextu celoživotního vzdělávání zasazeno. Dále zde popisuji odbornou diskuzi ke klíčovým pojmům v dané oblasti spolu se zhodnocením současné situace a legislativního rámce dalšího vzdělávání dospělých v České republice.

V úvodu své druhé, praktické, části definuji hlavní výzkumný cíl a zaměření této bakalářské práce. Věřím, že zde poskytnu ucelený náhled na problematiku zájmového vzdělávání dospělých ve vybrané lokalitě a poukážu zde na jednotlivé regionální aspekty. Stanovuji si zde hlavní dvě etapy výzkumu, ve kterých budu jednak mapovat aktuální nabídku a její prezentaci v oblasti zájmového vzdělávání dospělých ve zkoumané lokalitě, ale zároveň vytvořím a uskutečním kvalitativní šetření formou strukturovaného rozhovoru se zástupci vybraných institucí, které v dané lokalitě představují důležitou součást zájmového vzdělávání dospělých.

Dále se budu zabývat samotnou metodologií mého výzkumného šetření. V podkapitolách se budu věnovat charakteristice výzkumného postupu, a to především technice sběru dat v první i druhé etapě mého výzkumu. Nesmím opomenout ani charakteristiku výzkumného prostředí a vybraného výzkumného vzorku. Výběrem jsou instituce, které v této zkoumané oblasti představují nejširší nabídku zájmových aktivit a podílí se na dění v oblasti zájmového vzdělávání dospělých. V této části mé práce se budu také zaměřovat na analyzování obsahu jednotlivých aktivit, popíšu

metody práce s dospělými, které dané instituce při svých aktivitách využívají, a zároveň zmapují marketingové aspekty nabídky tohoto vzdělávání.

Výstupem praktické části mé bakalářské práce bude prezentace výsledků mého šetření v jednotlivých etapách. Zaměřím se také odpovědi výzkumných otázek a v konečném zhodnocení předložím i případná doporučení pro jednotlivé instituce zabývající se tvorbou a nabídkou zájmově vzdělávacích aktivit ve zkoumané oblasti.

Teoretická část

1 Vymezení základní terminologie

Typickým znakem odlišujícím oblast zájmového vzdělávání od většiny ostatních, je především dobrovolnost. Je to jeden z mála druhů učení, které probíhá bez stresu, nervozity a obav. Výstupem nejsou ani tak vysvědčení, jako spíše osvědčení, sloužící především k osobní motivaci či posílení prestiže. Dalším typickým znakem je orientace do sféry volného času. Každý, kdo se rozhodne zapojit do zájmového vzdělávání, mění tímto rozhodnutím svůj dosavadní způsob trávení volna. Mezi další typické charakteristiky patří také: otevřenost, zájem, svoboda výběru, místní příslušnost, uspokojení potřeb, pestrost obsahu, aktivita.

1.1 *Dospělost v andragogickém pojetí*

Dospělost je jeden ze základních pojmů této problematiky, který nelze zcela jednoznačně definovat. Vymežit tento pojem jednoznačně je složité, protože dospělost znamená: ekonomickou nezávislost, nezávislost na rodičích, schopnost rodičovství, uspokojování individuálních sociálních potřeb, přijímání odpovědnosti za výkon sociálních, rodičovských a pracovních rolí (Palán, 2002, s. 51). Podle Palána se jedná o pojem nejednoznačný, ale dá se říci, že dospělý člověk je ten, kdo je „*vyspělý a zralý sociálně, psychicky, biologicky a ekonomicky a absolvoval minimálně základní vzdělání*“ (Palán, 2008, s. 38). Podle definice Jochmana můžeme dospělost charakterizovat „*ukončením vývoje ve třech dimenzích – somatické, psychické a sociální (někdy je doplněna o dimenzi ekonomickou, resp. sociálně-ekonomickou)*“ (Palán, 2008, s. 38).

Z hlediska vývojové psychologie dělíme dospělost na čtyři etapy. První etapa je období mladé dospělosti věk kolem 20– 25 až 30 let a je přechodným stádiem mezi adolescencí a dospělostí. Jsou zde životní mezníky jako volba profese, uzavření manželství, rodičovství. Druhá etapa je období střední dospělosti věk mezi 35 - 45 lety života, též označována jako krize středních let, ale hlavně období vrcholné produktivity, aktivity

a také stability. Třetí etapa je období pozdní dospělosti – počátku stáří věk 60 – 65 let. Čtvrtá etapa dospělosti je období pozdního stáří, které se dělí na stáří časné a vysoké (Krejčíková, 2006, s. 167).

1.2 *Celoživotní učení a vzdělávání*

Pojem celoživotní učení můžeme definovat z mnoha pohledů a jako výsledek celého procesu je ochota lidí učit se. Odráží se ve stále větší potřebě jedince získávat kvalifikaci a kompetence v současné společnosti. Učení přispívá významným způsobem ke kvalitě života člověka. Podle odborných pojmů je učení proces získávání a rozvoje paměti, dovedností, znalostí, vědomostí, porozumění, hodnot a moudrostí. Učení člověka utváří po celý život.

Již J. A. Komenský formuloval na svou dobu moderní koncepci celoživotního učení ve *Vševýchově* s nadčasovým pojetím: „ *První, čeho si přejeme, jest, aby tak plně a k plnému lidství mohl být vzdělán ne nějaký jeden člověk neb několik jich nebo mnoho, nýbrž všichni lidé vespolek i každý zvlášť, mladí i staří, bohatí i chudí, urození i neurození, mužové i ženy, zkrátka každý, komu se dostalo údělem narodit se člověkem, aby konečně bylo jednou celé lidské pokolení učiněno vzdělaným po všech věkových stupních, stavech, pohlavích i národech*“ (Komenský, 1948, s. 11).

Potřeba celoživotního vzdělávání a učení souvisí s neustále se měnícími společenskými a ekonomickými podmínkami, které ovlivňují život každého jednotlivce. Demografický vývoj, globalizace, informační a komunikační technologie, nezaměstnanost a jiné faktory mění nároky na vzdělanost dospělé populace (Bednaříková, 2006, str. 58).

Podle Palána (2002, s. 29) celoživotní učení chápeme jako celoživotní proces. Celoživotní učení má polohu horizontální, jejíž základní charakteristikou je zajistit možnost učení a přístupnost ke vzdělání všem jedincům po celý život. Celoživotní učení má také polohu vertikální, jejíž základní charakteristikou je zajištění možnosti učení se, nabídka a zpřístupnění vzdělávání až do úrovně osobnostních možností. Jde o rozvíjení vzdělávání a kvalifikační přípravy po celý život.

Rabušicová uvádí, že „*celoživotní učení vychází z představy, že člověk dokáže řídit své učení a bude sám aktivně vyhledávat učební příležitosti po celý život. Klade důraz*

na svobodu, flexibilitu a plánování osobního rozvoje, který povede k naplnění individuálně vnímané kvality života (splnění vlastních snů, osobní satisfakce)“ (Rabušicová, 2008, s. 17).

Celoživotní učení představuje koncepční změnu pojetí vzdělávání, jeho organizačního principu, kdy všechny možnosti učení nejen v tradičních institucích v rámci vzdělávacího systému, ale i mimo něj a jsou chápány jako propojený celek. Formalizovaný vzdělávací systém, vytváří pro celoživotní vzdělávání nutné základy. Celoživotní učení umožňuje člověku vzdělávat se v různých stádiích jeho rozvoje v souladu s jeho zájmy a potřebami. Celoživotní učení, je proces veškerého učení, které chápeme jako nepřerušené a kontinuální (Palán, 2008, str. 101).

Pojem celoživotního vzdělávání často bývá zaměňován s pojmem celoživotního učení z důvodu nejasného užívání. Pojem vzdělávání je komplexnější a zahrnuje širší význam, nežli celoživotní učení, které se vztahuje ke kognitivnímu procesu samotnému. Vzdělávání zahrnuje vyučování, hodnocení, organizace a také řízení vzdělávacích procesů, jedná se spíše o komplexní vzdělávací systém (Vyhnánková, 2007, s. 8).

Celoživotní učení a vzdělávání je proces získávání znalostí, dovedností, kompetencí a kvalifikací, které je možné v životě získávat různými způsoby, a to formálním, neformálním a informálním učením. Potřeba celoživotního učení je vyvolána všeobecnou dynamikou změn a především jejich rychlostí a důsledků, které tyto změny přinášejí. Společnost by měla podporovat a akceptovat všechny tři způsoby učení ve stejné míře.

1.3 *Vzdělávání dospělých*

Vzdělávání dospělých je proces cílevědomého a systematického zprostředkování, osvojování, upevňování schopností, znalostí, dovedností, hodnotových postojů, návyků a také společenských forem chování a jednání osob, které již ukončily školní vzdělání a vstoupily na trh práce. Proces vzdělávání dospělých doplňuje, rozšiřuje, mění nebo jinak obohacuje počáteční vzdělání dospělých osob, které záměrně rozšiřují své znalosti, dovednosti, hodnotové postoje, zájmy a jiné osobní a sociální kvality nutné pro plnohodnotnou práci a plnění společenských a životních rolí.

Podle Palána je vzdělávání proces „ *uvědomělého a cílevědomého zprostředkování a aktivního utváření a osvojování soustavy vědeckých a technických vědomostí, intelektuálních a praktických dovedností a lidských zkušeností, utváření morálních rysů a osobitých zájmů a postojů*“ (Palán, 2003, s. 11).

1.3.1 Vzdělavatelnost dospělých

S pojmem vzdělávání dospělých je dobré, abych zmínila i pojem samotné vzdělavatelnosti dospělých. Podle Indráka (2011) se jedná o schopnost dospělých učit se. „*Je to dispozice dospělého zapojit se aktivně do vzdělávacího procesu.*“

Na základě různých průzkumů se došlo k názoru, že se vzdělavatelnost v průběhu života pouze modifikuje a přesouvá se paměťové možnosti z mechanické schopnosti na logickou a že se rychlost nahrazuje v jistotu a přesnost, ale rozhodně se s věkem neztrácí (Indrák, 2011, s. 33)

1.3.2 Učení dospělých

Podle Bednařkové můžeme učení člověka zařadit ke schopnostem, které umožňují jeho existenci a zároveň přizpůsobování se ve společnosti. Jako výsledkem učení dospělých bývá stálá změna v chování jednotlivců. Přestože se nejčastěji spojuje pojem učení se školským systémem, jedinci se mohou učit i mimo školské zařízení. (Bednařková, 2006, s. 11- 12)

„*Učení prostupuje celý náš život. Proces učení se samozřejmě nevztahuje pouze na školní docházku. Podílí se i na emocionálním vývoji, sociálních interakcích, na vývoji celé osobnosti. Učíme se nejen číst, psát a počítat, ale i mluvit, chodit, plavat, vázat uzly, čistit si uši. Učíme se, čeho se máme bát, co mít rádi, jak být zdvořilí apod.*“ (Indrák, 2011, s. 34)

1.4 *Zájemové vzdělávání dospělých*

Pro účely mé bakalářské práce je důležité, abych vymezila i pojem zájemového vzdělávání dospělých, kterému se budu více věnovat v samostatné kapitole dále. Jak ale charakterizovat zájemové vzdělávání dospělých v rámci andragogiky? Odpověď můžeme nalézt ve slovníku andragogiky, kde se uvádí, že zájemové vzdělávání dospělých je *„souhrn výchovně vzdělávacích, poznávacích, rekreačních a dalších systematických i jednorázových aktivit a činností dospělých. Směřuje k účelnému naplnění volného času a umožňuje lidem získat vědomosti a dovednosti mimo školní vzdělávání. Mezi charakteristické znaky patří zájem jedince, volný čas, dobrovolnost, svoboda výběru, pestrost nabídky, uspokojení potřeb, otevřenost a aktivita. Zájemové vzdělávání dospělých zahrnuje širokou oblast organizované i neorganizované edukace podle osobních zájmů a potřeb jedinců“* (Průcha, Veteška, 2012, s. 280).

2 Volný čas dospělých

Pojem volného času nás prakticky provází v celé historii, ovšem obvykle tomu bývalo v mnohonásobně menším rozsahu, než jak je tomu dnes. Dalo by se i říci, že volný čas býval k dispozici většinou jen úzké skupině privilegovaných osob, z historického hlediska především šlechtě a bohatým jedincům. Za zásadní zlom ve vnímání a možnostech volného času můžeme považovat nástup mechanizace práce a s tím související změny ve společnosti. Ať už se jednalo o přesné časové vymezení a následně i zkracování pracovní doby, tak také další faktory, kterými byly racionalizace práce aj. Postupem času se tak možnosti prožívání volného času rozšířili o další oblasti, jako jsou sport, zájmové vzdělávání, cestování a rekreace, či podílení se na nejrůznějších občanských aktivitách (Šerák, 2009, s. 25).

2.1 Specifika a funkce volného času

Na úvod specifikace volného času bych zde uvedla charakteristiku, kterou můžeme nalézt v andragogickém slovníku z roku 2012 pod pojmem volný čas. „Čas, ve kterém jedinec sám rozhoduje o tom, jak jej stráví podle svých představ, zájmů a potřeb. Jinak bývá volný čas definován jako úsek běžného dne, který zbyde po splnění pracovních povinností, péče o rodinu a domácnost a o vlastní fyzické potřeby (spánek, stravování, osobní hygiena aj.). Andragogika se zabývá zkoumáním toho, jak dospělí jedinci tráví svůj volný čas, respektive vytváří doporučení ke smysluplnému naplňování volného času. Ukazuje se, že trávení volného času je výrazně závislé na profesi a úrovni vzdělání lidí, na jejich věku a na typu osobnosti. Vzdělávání je jednou ze smysluplných aktivit naplňování volného času, a to jak v produktivním věku (další vzdělávání), tak v postproduktivním období života (vzdělávání seniorů)“ (Průcha, Veteška, 2012, s. 263).

I přesto, že je mezi charakteristikami volného času složité najít vzájemnou kompatibilitu a že zde panuje spíše nestejnoroďost, je možné specifikovat tuto dobu jednoduše jako čas, který patří člověku samotnému (Hradečná, 1995, s. 65).

Dalo by se říci, že pro specifikaci volného času je typická možnost individuálního rozložení vlastního času a především jeho nenucenost a dobrovolnost. Za reálný projev volného času se považují např. odpočinek, rekreace, sport aj. Často však vyvstává otázka, zda mezi aktivity volného času zařadit i takové činnosti, kde se očekává jistá pravidelnost, různé povinnosti a případně i disciplína. Vyplyvá to však ze zájmu jednotlivců a i když se zde vyžaduje určitá míra pravidelnosti a disciplíny, vybírá si je člověk bez nutnosti, na základě svobodného rozhodnutí (Šerák, 2009, s. 28).

V rámci mého studia teorie volného času, musím konstatovat, že otázky kolem funkce a specifikace volného času se řadí mezi jedny z nejvíce diskutovaných v rámci společenských věd. Je možné říci, že nejvíce uznávané funkce, které by měl volný čas splňovat, se dají dělit podle Hradečné (1995) na

- zábavu,
- odpočinek,
- vlastní rozvoj osobnosti člověka.

Pro mnoho dalších autorů je toto rozdělení příliš jednoduché a málo vypovídající, a proto se můžeme setkat i s mnoha dalšími pojetími, které rozebírají funkce volného času více do hloubky.

Při specifikaci volného času nás může napadnout otázka, zda a jakým způsobem je možné volný čas dělit. Nabízím zde tedy citaci pohledu Šeráka, který uvádí následující rozdělení volného času. „*Volný čas můžeme dělit podle druhu činností na odpočinkový (činnosti klidné, pohybové i psychicky nenáročné), rekreační (typická je naopak pohybová aktivita) a zájmový (cílevědomé aktivity zaměřené na uspokojení a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností)*“ (Šerák, 2009, s. 28).

2.2 Volný čas jako hodnota

Všeobecně by se dalo říci, že volný čas patří k jednomu z nejvíce oceňovaných hodnotám lidstva. Hodnotou volného času, společně pak s partnerstvím, rodinou, přátelstvím, zdravím či zaměstnáním, se zabývají nejrůznější společenské vědy. Ze sociologické perspektivy se můžeme na hodnotu volného času dívat například jako na symbol vzdělání, věku, společenského postavení a úspěchu v sociální pozici. Na druhou stranu

z psychologického pojetí je volný čas chápán jako jeden ze způsobů prožívání reality. Svůj pohled má na volný čas i pedagogika a andragogika, kde je možné rozlišovat výchovu pro volný čas a zároveň výchovu a vzdělávání v rámci volného času (Šerák, 2009, s. 26).

Jak uvádí Šerák, podle Krystoně (2006), je možné v rámci obecné charakteristiky volný čas interpretovat minimálně ve třech rovinách jako hodnotu:

- *individuální (seberealizace jedince, saturace individuálních zájmů),*
- *sociální (prevence sociálně- patologických jevů, životní styl),*
- *edukační (prostor pro vzdělávání a celkový rozvoj), (Šerák, 2009, s. 26).*

Z mého vlastního pohledu si myslím, že volný čas a aktivity, kterým se člověk v rámci této doby věnuje, tvoří nedílnou součást spokojeného a plnohodnotného života jedinců v současné době.

3 Koncept celoživotního učení dospělých

Pojem celoživotního učení bych na úvod charakterizovala na základě andragogického slovníku z roku 2012. Jedná se především o „*veškeré účelné formalizované i neformální činnosti související s učením, které se průběžně realizují s cílem dosáhnout zdokonalení znalostí, dovedností a odborných předpokladů. V ideálním případě představuje nepřetržitý proces, který předpokládá komplementaritu a prolínání uvedených forem učení v průběhu celého života. V současnosti zřejmá preference pojmu celoživotního učení na úkor pojmu vzdělávání je výrazem toho, že zodpovědnost za získávání a rozvíjení schopností a dovedností, znalostí a kompetencí je přenesena na jednotlivce. Celoživotní učení lze členit do dvou základních etap, které jsou označovány jako počáteční vzdělávání a další vzdělávání*“ (Průcha, Veteška, 2012, s. 52).

V následujících podkapitolách se budu zabývat stručným vývojem pojmu vzdělávání dospělých v historickém vývoji a konstatováním základních kategorií učebních činností, které se v dnešní době nejčastěji užívají.

3.1 Stručné vymezení pojmu vzdělávání dospělých v historickém vývoji

Vzhledem k tomu, že se pohled na vzdělávání dospělých v posledních letech měnil, je vhodné, abych alespoň částečně vymezila tento pojem i z historického hlediska v několika bodech.

Počátky vzdělávání dospělých můžeme vidět již ve starém Řecku a Egyptě. Již tenkrát se jednalo o ucelené, uvědomělé, intencionální pojetí, které bylo uskutečňované ve vědecko-učebních centrech. Pokud bychom měli hledat první rozpracování didaktiky pro dospělé, byl by to spis čítající 9 knih od Marca Fabia Quintiliana s názvem v překladu *O výchově řečníka* (Palán, Langer 2008, s. 16- 17).

Ve středověku došlo k utlumení světského vzdělávání a vznikaly spíše klášterní a katedrální školy. Dalo by se říci, že středověk se věnoval jednostranně náboženskému vzdělávání a jakékoliv světské vědění bylo utlumeny a začalo se opět rozvíjet až s nástupem kapitalismu.

Jak se můžeme dočíst opět v publikaci od Palána a Langer (2008, s. 17-18), ke světškému vzdělávání docházelo opět v 19. století a to i přes to, že se v počátku jednalo o církevní školy. Hlavní postavou nejen pro naše dějiny vzdělávání, byl dozajista Komenský. Od poloviny 19. století můžeme vidět vznikat nejrůznější dělnické vzdělávací spolky a místně vzdělávací střediska. Stejně tak dochází k samotnému rozvoji vzdělávání dospělých, které bylo podpořeno průmyslovým rozmachem, politickými stranami a aktivitou odborů.

Konkrétnější představy o samostatném vzdělávání dospělých se následně objevují až po 1. světové válce, ve 20. století. „*Od roku 1925 rozvíjí činnost Světová organizace pro výchovu dospělých, a to až do začátku 2. světové války. Jejím čestným předsedou byl T. G. Masaryk*“ (Palán, Langer, 2008, s. 19)

Po 2. světové válce je již oblast vzdělávání dospělých celosvětově velmi různorodá. Velký význam zde hrají různé světové organizace, v rámci kterých se řeší celosvětové otázky vzdělávání dospělých. Jako příklad zde můžu uvést organizaci UNESCO, v rámci které se konalo již několik konferencí o vzdělávání dospělých, které měly velký vliv na jeho rozvoj.

Co se týče historie vzdělávání dospělých v rámci naší země, cituji zde Valentu (1973), který uvádí, že „*vzdělání dospělých je významnou součástí celé československé vzdělávací soustavy. Ekonomický a společenský rozvoj socialistické společnosti, urychlovaný vědeckotechnickým rozvojem vyžaduje stálou aktualizaci, doplňování a zvyšování vzdělání jejich členů. Proto socialistická společnost podporuje růst vzdělanosti nejrůznějšími druhy a formami dalšího vzdělávání dospělých občanů*“ (kol. 1973, strana neurčena).

Ve stejném encyklopedickém slovníku pedagogiky dospělých můžeme nalézt rozdělení československé vzdělávací soustavy na tři základní složky, kterými jsou vzdělávání na státních školách, podnikové vzdělávání a mimoškolní vzdělávání (Valenta, 1973).

Pokud se přeneseme do blízké minulosti, za velmi významný moment se považuje publikování *Memoranda o celoživotním učení* z roku 2000. Právě v daném memorandu je možné nalézt konstatování nám známých tří základních kategorií učebních činností, kterými jsou formální, neformální a informální učení (Palán, Langer, 2008, s. 22).

3.2 Formální vzdělávání (učení)

„Formální učení/ vzdělávání je podle definice CEDEFOP (2008) vymežováno jako učení, které je realizováno v organizovaném a strukturovaném prostředí (tj. ve vzdělávacích a výcvikových institucích) a je explicitně plánováno jakožto proces učení (v termínech cílů, času a obsahu). Formální učení je intencionální (záměrné) z hlediska učící se osoby a typicky vede k získání uznávaných certifikací, diplomů a kvalifikací. Formální vzdělávání dospělých se může uskutečňovat ve všech úrovních formálního vzdělávacího systému. Typicky zahrnuje osoby ve věku od pěti až šesti let do dvaceti až pětadvaceti let“ (Průcha, Veteška, 2012, s. 105-106).

Podle Palána a Langer (2008, s. 22) můžeme formální učení jednoduše charakterizovat jako to, které je uskutečňováno ve vzdělávacích institucích a jeho absolvování vede k dosažení uznávaných diplomů, certifikací a kvalifikací.

3.3 Neformální vzdělávání (učení)

Pojem neformálního učení je opět možné charakterizovat na základě různých interpretací, které mají více či méně shodných znaků. Na úvod bych jako hlavní zmínila specifikaci pojmu podle andragogického slovníku, který uvádí, že neformální učení/ vzdělávání *„zahrnuje jakékoliv organizované vzdělávací aktivity probíhající mimo formální vzdělávání. Realizuje se formou kurzů, seminářů, školení apod., zpravidla v zařízeních zaměstnavatelů, soukromých vzdělávacích institucí, neziskových organizací, ale i v klasických školách. Neformální vzdělávání, které nevede k získání uceleného stupně vzdělávání, zahrnuje například kurzy cizích jazyků, počítačové kurzy, rekvalifikační kurzy, kurzy autoškoly, volnočasové aktivity, ale také krátkodobá školení a přednášky (legislativní změny, povinná školení zaměstnanců atd.). Nutnou podmínkou realizace neformálního vzdělávání je vedení vzdělávací akce odborníkem (lektorem, trenérem, tutorem atd.) Neformálnímu vzdělávání se přisuzuje velká důležitost jako způsobu naplňování celoživotního vzdělávání.“ (Průcha, Veteška, 2012, s. 181- 182).*

Dalším pojetím neformálního učení může být charakteristika této učební činnosti od Palána a Langer (2008). Uvádí, že se jedná o typ učení, který neprobíhá v rámci

hlavního vzdělávacího systému, a tudíž nevede ve své základní podstatě k dosažení určitého formálního diplomu, certifikátu, či ke kvalifikaci. Zároveň ale uvádí, že se organizací a jiných skupin občanské společnosti. Stejně tak může být organizováno v rámci organizací či služeb, které byly založeny za účelem doplnění systémů formálních. Mezi takové můžeme řadit např. různé sportovní, výtvarné, hudební kroužky, ale také soukromé doučování ke zkouškám aj.

Cílem neformálního vzdělávání je podle Bednařikové (2006) především poznání a následné řešení problémů a potřeb jedinců, nikoliv však kvalifikace a dosažení určitého diplomu jako u formálního typu vzdělávání.

3.4 Informální učení

Asi nejnvýstižnější je podle mého názoru charakteristika pojmu informálního učení od Palána, který uvádí, že *„informální učení je přirozeným doprovodným znakem každodenního života. Probíhá především nezáměrně (bezděčně) a tedy i neuvědoměle“* (Palán, Langer 2008, s. 22).

Ke srovnávání uvádím vysvětlení pojmu od Průchy a Vetešky z andragogického slovníku z roku 2012. Informální učení je zde specifikováno jako *„proces získávání vědomostí, osvojování si dovedností, postojů a kompetencí z každodenních zkušeností a činností v práci, rodině a ve volném čase (ze sociálního prostředí a z osobních kontaktů). Zahrnuje rovněž sebevzdělávání, byť si učící se jedinec většinou nemá možnost ověřit nabyté znalosti. Na rozdíl od formálního a neformálního vzdělávání je informální učení neorganizované, zpravidla nesystematické a institucionálně nekoordinované. Dochází k němu spontánně, nemá charakter záměrného učení. Má však v rozvoji člověka vysokou důležitost, neboť jednatel se informálně učí od raného dětství v průběhu celého života, například ve formě mezigeneračního učení“* (Průcha, Veteška, 2012, s. 130- 131).

Zádrhel v tomto typu učení můžeme objevit v obtížnosti analyzování a případném zjišťování naučených znalostí či nabytých zkušeností. Ale jak jsem již zmínila, informální učení je nedílnou součástí našeho celoživotního učení, neboť se jedná o prakticky každodenní učení v životě lidí.

Jak již poznamenala Bednaříková ve své publikaci *Kapitoly z Andragogiky 1* z roku 2006, je v současnosti snaha o oficiální uznávání neformálního i informálního vzdělávání, neboť mají v životě jedince jistě své opodstatnění. Zároveň ve své publikaci uvádí, „že je mnohem důležitější, co člověk umí, zná a dovede, jak to využívá ve svém životě a v práci, než to jakou cestou tyto kompetence získal“ (Bednaříková, 2006, s. 58).

V jedné z novějších publikací od Šeráka a Dvořákové z roku 2009 můžeme vidět již pokrok ve vnímání a uznávání informálního učení jako důležitého prvku v celoživotním vzdělávání. Uvádí se zde, že informální učení má pro člověka zásadní přínos ve smyslu celkového rozvoje osobnosti a zastává na základě kvalifikovaných odhadů téměř až 75% celkového učení jednotlivců (Šerák, Dvořáková, 2009, s. 24).

4 Zájmové vzdělávání dospělých

V posledních letech, kdy se zvyšuje samotná hodnota volného času jedince, stává se zájmové vzdělávání dospělých stále důležitější oblastí, ve které je možné vidět velké pokroky. Lidé si chtějí více užívat času, který tráví mimo své zaměstnání a hledají tak nové možnosti pro své zájmy. Zájmové vzdělávání zároveň pomáhá osobám k jejich seberealizaci a prezentování jejich jedinečnosti.

Prakticky ve všech publikacích se uvádí jako shodný znak specifikace zájmového vzdělávání dospělých jeho dobrovolnost a neformální pojetí daného vzdělávání. Stejně tak je možné všeobecně říci, že zájmové aktivity v rámci vzdělávání dospělých mohou probíhat buď individuálně, nebo ve skupině.

Podle Bednaříkové je možné zájmové vzdělávání dále rozdělit na:

- umělecké disciplíny,
- odborné zájmové vzdělávání,
- vzdělávání zájmových sdružení (Bednaříková, 2006, s. 57).

4.1 *Funkce a cíle zájmového vzdělávání dospělých*

Podle Průchy a Vetešky můžeme mezi hlavní funkce zájmového vzdělávání dospělých zařadit především tyto:

- seberealizační,
- vzdělávací,
- relaxační,
- kompenzační,
- popularizační,
- sociálně integrační,
- adaptační (Průcha, Veteška, 2012, s. 280).

Mezi cíle zájmového vzdělávání dospělých můžeme zařadit především naplnění volného času dospělé populace. Zároveň je ale cílem reagovat na individuální potřeby a specifické zájmy jednotlivců. Obsah jednotlivých kurzů a dalších aktivit v rámci

zájmového vzdělávání dospělých je ovlivněn záměrem a hodnotovou orientací osob, kteří se v rámci zájmového vzdělávání seskupují do nejrůznějších zájmových klubů, organizací či svazů. Jedná se například o rybáře, modeláře, zahrádkáře, různé sběratele apod. (Bednaříková, 2006, s. 56-57).

4.2 *Současná pozice zájmového vzdělávání v ČR*

Po rozpadu institucionální základny zájmového vzdělávání vzniklo v rámci jejího místa nepřehledné množství malých zájmově vzdělávacích firem, které začaly fungovat většinou na principu různých agentur s nabídkou krátkodobých akcí, bez možností dlouhodobého metodického a programového rozvoje (Bednaříková, 2006, s. 62).

V rámci projektu FUTURA byl v roce 2008 zveřejněn článek od Šeráka s názvem *Zájmové vzdělávání dospělých*, ve kterém se mimo jiné pojednává o současné situaci zájmového vzdělávání dospělých v ČR. Mohu citovat následující názor od Šeráka.

„Současná situace zájmového vzdělávání má rozhodně daleko k ideálu. Jako největší problém se jeví nepřítomnost vnitřně provázaného systému vzdělávání dospělých, jehož součástí by bylo odpovídající legislativní a ekonomické zajištění. Neexistuje ani obecně přijatý systém řízení kvality či univerzální zdroj informací, pořádané aktivity nejsou přístupné každému. Mimo velká města je nabídka prozatím minimální. Některé výzkumy dokonce naznačují, že až 40 % všech veřejně přístupných aktivit dalšího vzdělávání nabízených v ČR je soustředěno v Praze a okolí“ (Šerák, 2008, článek FUTURA).

Na základě mnou zkoumané otázky zájmového vzdělávání dospělých, mohu zhodnotit, že se zároveň v posledních letech, nejspíš i díky vzrůstající kvalifikaci obyvatelstva, dá zaznamenat odklon od pouze odborných a kvalifikačních kurzů směrem k zájmovým aktivitám, jako je různé kutilství, sportovně pohybová výchova, či různá výtvarná a duchovní výchova. Myslím si, že tento obrat je dán i vzrůstajícím užíváním internetu, kdy již není vždy nutné zájmové aktivity navštěvovat fyzicky.

Podle Šeráka můžeme v rámci systému současného zájmového vzdělávání dospělých charakterizovat jeho silné i slabé stránky. Mezi ty silné můžeme řadit otevřenost pro nabídek pro širokou veřejnost, pestrost nabídky nejrůznějších aktivit a mnohotvárnost přístupů. Stejně tak jsou silnými stránkami dynamičnost rozvoje

a využívání netradičních metod a forem zájmového vzdělávání. Na druhou stranu je však třeba zmínit i ty slabé stránky, se kterými se zájmové vzdělávání dospělých v České republice potýká. Těmi jsou především orientace jednotlivých organizací pouze na konkrétní cílové skupiny a nedostatek informačních zdrojů. Dále jsou slabými stránkami také neexistující legislativa a podfinancování systému zájmového vzdělávání dospělých. V neposlední řadě pak obsahová proměnlivost a organizační kvalita, na což navazuje i kolísavost jednotlivých poskytovaných činností a kurzů (Šerák, 2008, článek FUTURA).

4.3 *Legislativa a vzdělávání dospělých*

V knize *Zájmové vzdělávání dospělých* od Šeráka se uvádí, že obor vzdělávání dospělých, včetně zájmového vzdělávání strádá *zpoždováním legislativních změn za vývojem praxe* (Šerák, 2009, s. 117). Díky tomuto zpoždování se tak můžeme setkat v České republice v rámci vzdělávání dospělých s nejasnými kompetencemi jednotlivých resortů a prakticky i s neexistencí jasného právního rámce (Vyhnánková, 2007, s. 93).

Jednou z dalších nedokonalostí legislativy vzdělávání dospělých v České republice je podle Šeráka fakt, že zde není nikterak řízena kvalita poskytovaných služeb jednotlivých zájmově vzdělávacích aktivit. Až na výjimky, kam spadají instituce poskytující jazykové vzdělávání či různé kvalifikační kurzy, které podléhají akreditaci Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (Šerák, 2009, s. 118).

Zmíním zde alespoň základní zákony a koncepce, které pomáhají podle Vyhnánkové ošetřovat vzdělávání dospělých.

- Školský zákon- 561/2004 Sb.
- Zákon o vysokých školách- 111/1998 Sb.
- Zákoník práce- 262/ 2006 Sb.
- Živnostenský zákon- 455/ 1991 Sb. (Vyhnánková, 2007, s. 93)

Určité ošetření dané problematiky můžeme nalézt ve Věštníku MŠMT z roku 2002/ 7 v podobě *Statutu rady MŠMT pro zájmové vzdělávání* (MŠMT, 2002/ 7, s. 11- 12.)

5 Organizační zajištění v rámci zájmového vzdělávání dospělých

Beneš (2008, s. 63) ve své publikaci *Andragogika* uvádí, že vzdělávací organizace jsou zřizovány společnostmi, ať již státem, podniky či regiony, za účelem řešení odpovídajících otázek učení.

Organizačnímu zajištění zájmového vzdělávání dospělých se věnuje i Šerák, který zmiňuje, že „ačkoli některé výzkumy uvádějí, že až 70% dospělé populace preferuje autonomní učení, a dospělí se tedy nejraději učí vně institucí, vzhledem k tradici, převažujícímu důrazu na kvalitu edukačního procesu i předávaných informací a rovněž díky kvantitativnímu nárůstu vzdělávacích aktivit (hlavně podnikových organizované výuky kontinuálně přibývá). I zájmové vzdělávání dospělých, jakkoli akcentuje individuální aktivity účastníků, je v převážné míře závislé na činnosti specializovaných institucí“ (Šerák, 2009, s. 95).

V následujících podkapitolách se budu věnovat jednotlivému rozdělení organizací, které působí v rámci zájmového vzdělávání dospělých. Zabývat se budu jak typologií samotných institucí, tak i jednotlivými oblastmi zájmového vzdělávání. Z této kapitoly budu navíc vycházet i při hledání a výběru jednotlivých institucí pro praktickou část mé bakalářské práce.

5.1 Instituce zájmového vzdělávání dospělých

Rozlišení jednotlivých institucí, které se věnují zájmovému vzdělávání dospělých, není zcela jednoduché. Pokusím se však nastínit možnou typologii, jak ji uvádí například Šerák, který uvádí za možné kritéria rozlišitelnosti tři základní faktory, podle kterých je můžeme řadit na:

- instituce, které se rozlišují na základě subjektu zřizovatele (např. stát a státní správa, obce, kraje, nejrůznější občanská sdružení či nadační fondy, náboženské společnosti a soukromé instituce),
- organizace na základě typologie, podle toho, jaké vzdělávací aktivity zajišťují (např. školské instituce včetně všech úrovní škol, neziskové organizace, samostatné podniky a soukromé vzdělávací instituce),

- instituce, které se rozlišují podle územní působnosti (organizace s celostátní působností, se širokým regionálním či krajským působením a na místně orientované, přesně vymezené oblasti), (Šerák, 2009, s. 96- 97).

5.2 Oblasti zájmového vzdělávání dospělých

Pokud bychom hledali co možná nejpestřejší a nejméně systematickou oblast vzdělávání, jistě bychom došli k názoru, že je jím právě oblast zájmového vzdělávání. Co se týče historického členění oblastí zájmového vzdělávání dospělých, jak uvádí Šerák (2009, s. 137), jednalo se především o členění, která byla neúplná, „*dobově podmíněná, případně aplikovatelná pouze ve sféře zájmového vzdělávání dětí a mládeže*“.

Já se v této podkapitole budu věnovat modernímu pojetí a členění oblastí zájmového vzdělávání dospělých, tak jak ho můžeme nalézt právě ve výše zmíněné publikaci od Šeráka. Stejně tak můžeme najít zmínění k tomuto tématu a charakteristiku jednotlivých oblastí ve společné publikaci Šeráka a Dvořákové (2009, s. 39- 40).

Šerák v publikaci *Zájmové vzdělávání dospělých* (2009, s. 137- 138) člení jednotlivé oblasti zájmového vzdělávání na:

- kulturní a estetická výchova,
- pohybová a sportovní výchova,
- cestování a turistika,
- zdravotní výchova,
- environmentální výchova,
- vědeckotechnické vzdělávání,
- jazykové vzdělávání,
- náboženská a duchovní výchova.

V následujících odstavcích se pokusím vlastními slovy stručně specifikovat jednotlivé charakteristiky daných oblastí podle toho, jak je uvádí právě Šerák ve své výše zmíněné publikaci (2009, s. 138- 182).

- Kultura a estetická výchova

Kultura a estetická výchova mají ve společnosti svůj nepostradatelný význam. Tato oblast nepřispívá pouze k emocionálnímu rozvoji člověka, ale také k rozvoji intelektuálnímu a morálnímu. Stejně tak má funkci výchovně vzdělávací. Mezi nejznámější a nejčastější instituce, které fungují v rámci oblasti kultury a estetické výchovy, můžeme zařadit muzea a galerie.

- Pohybová a sportovní výchova

Instituce, které existují v rámci oblasti pohybové a sportovní výchovy si kladou za cíl nejen rozvoj osobnosti, ale i rozvoj fyzické stránky těla a jeho optimalizaci. Z historického hlediska je právě tato oblast jednou z nejstarších a její kořeny můžeme hledat již v Antice. V současné době se můžeme setkat s tím, že právě tato oblast je jednou z nejvíce ovlivněnou aktuálním trendem zdravého životního stylu, ke kterému se právě pohybové a sportovní aktivity řadí.

- Cestování a turistika

Cestování a turistika je kapitolou sama o sobě. Není snad v naší společnosti jedince, který by nechtěl, nebo alespoň jedinkrát v životě netrůvil alespoň část svého volného času cestováním a turistikou. Z teoretického hlediska je možné tuto oblast definovat jako kulturně poznávací a pohybově aktivní činnost. Instituce, které v této oblasti existují, jsou například turistické nebo cestovatelské kluby.

- Zdravotní výchova

Jak jsem již zmínila, zdravý životní styl a tedy i zdravotní výchova zažívá v posledních letech svůj růst a popularitu. Mezi organizace, které v této oblasti fungují, můžeme řadit např. organizace ministerstva zdravotnictví a lékařské fakulty, Státní zdravotní ústav. Zapomenout nesmím ani na nejspíš nejstarší instituci fungující v oblasti zdravotní výchovy, a to Červený kříž.

- Enviromentální výchova

Z důvodu potřeby pochopit vzájemné vztahy v systému mezi člověkem, společností a přírodou, k vytvoření pozitivních postojů k těmto vztahům a zároveň k přenosu informací a rozvíjení daných návyků a znalostí, vznikla v rámci oblastí zájmového vzdělávání i environmentální výchova. Mezi významné se v rámci této oblasti řadí nejenom národní parky a chráněné krajinné oblasti na základě naučných stezek, různých

exkurzí apod., ale také organizace, jakými jsou například Hnutí Duha, Český svaz ochránců přírody, nebo také celosvětově známá organizace Greenpeace.

- Vědeckotechnické vzdělávání

Pokud bychom hledali oblast zájmového vzdělávání, která se zaměřuje na moderní trendy ve výzkumu a vědě, bude to právě oblast vědeckotechnického vzdělávání. Organizací, které se věnují čistě a jenom vědeckotechnickému zájmovému vzdělávání najdeme málo, a proto i většina organizací působící v rámci této oblasti má svou roli i kulturně společenského charakteru. Mezi takové instituce můžeme řadit například zoologické či botanické zahrady, nebo také planetária, hvězdárny a muzea s různým zaměřením.

- Jazykové vzdělávání

O tom, zda se jazykové vzdělávání dá řadit mezi zájmové vzdělávání, bylo svedeno již mnoho diskuzí. Důvodem těchto diskuzí je fakt, že v rámci jazykového vzdělávání může jednotlivec dosáhnout i formální kvalifikace. Na druhou stranu se však nedá vyloučit, že jednotlivec studuje cizí jazyky pouze ze svého prostého zájmu, že ho to baví. Jazykové vzdělávání probíhá nejrůznějšími formami. Například se může jedinec věnovat studiu cizích jazyků v soukromých jazykových školách, samostudiem pomocí knížek, videí a kazet, ale také na internetu pomocí e-learningových kurzů.

- Náboženská a duchovní výchova

Vzhledem k tomu, že byla tato oblast v rámci zájmového vzdělávání v České republice po staletí z nejrůznějších důvodů potlačována, jedná se snad všeobecně o nejméně oblíbenou oblast zájmového vzdělávání. V naší společnosti jde většinou o organizace, kterými bývají různé sekty a náboženské spolky, ve kterých se sdružují většinou osamocení jedinci, staří lidé, či intelektuálové a osoby, kteří vidí smysl ve hledání odpovědí na problémy v daném náboženství či v konkrétní duchovní výchově. Z neznámějších institucí mohu jmenovat Českou křesťanskou akademii, nebo na podobném základu stojící Moravskoslezská křesťanská akademie.

Praktická část

6 Cíl a zaměření praktické části

V rámci praktické části své bakalářské práce, která má téma Zájmové vzdělávání dospělých, se budu věnovat zmapování této oblasti ve vybrané lokalitě, a to ve městě Velešín. Vypracování tématu právě zde jsem si zvolila z jednoduchého důvodu, a to že v daném městě žiji a jsem svědkem toho, že nabídka je neucelená, nepřehledná a neadresná. Vzhledem k tomu, že znám prostředí tohoto města i instituce, které zde působí delší či kratší dobu, vím, že i mnoho obyvatel neví o všech možnostech, které se ve městě nabízí. Věřím, že tak dokážu zachytit co nejkomplexněji současnou situaci v oblasti nabídek jednotlivých institucí a organizací, které ve Velešíně působí.

Cílem výzkumného šetření je zpracovat případovou studii, která na příkladu realizace zájmového vzdělávání dospělých ve vybrané lokalitě zachytí složitost, komplexnost i problémovost, doprovázející tento typ vzdělávání dospělých. Budu vycházet z předpokladu, že důkladným prozkoumáním situace ve vybrané lokalitě přispějí k porozumění podobným procesům v dalších lokalitách tohoto typu.

Pro realizaci případové studie byla vybrána oblast zájmového vzdělávání ve městě Velešín. Vzhledem k tomu, že zájmové vzdělávání dospělých není dodnes nikterak specificky normativně a legislativně upraveno, existuje zde velká různorodost mezi jednotlivými organizacemi. Právě i na tyto rozdíly či shody mezi jednotlivými institucemi bych v rámci svého šetření chtěla poukázat.

Hlavním předmětem a obsahem případové studie bude zachycení vývoje nabídky zájmových činností pro dospělé ve Velešíně na základě vybraného reprezentativního vzorku institucí, které se ve Velešíně věnují tvorbě a provozování zájmově vzdělávacích aktivit pro dospělé. Zmapování jejich činností a zjištění, jakým způsobem prezentují své aktivity veřejnosti. Mým úkolem bude zhodnocení právě i těchto marketingových aspektů a případně navržení vhodné metodiky, nebo i návrh katalogového listu, který by vybrané organizace mohly využívat ke své propagaci svých aktivit pro dospělé ve Velešíně, jakožto metodické doporučení, jak prezentovat v lokálním prostředí nabídku zájmového vzdělávání potenciálním zájemcům.

6.1 *Etapy výzkumu*

Výzkumné šetření v rámci praktické části své bakalářské práce jsem rozdělila do dvou hlavních etap. Díky tomu bude možné uceleně analyzovat současnou situaci zájmového vzdělávání dospělých ve vybrané lokalitě města Velešín.

6.1.1 Etapa první- cíle mapování informačních zdrojů

V první etapě samotného výzkumného šetření budu mít za cíl mapovat existenci zájmově vzdělávacích institucí pro dospělé ve Velešíně pomocí analýzy dostupných informačních a propagačních materiálů, včetně využití elektronických dat. Ty jsou, jak předpokládám, k dispozici na webových stránkách jednotlivých institucí. Budu si všímat aktuální nabídky existujících institucí a zároveň budu sledovat jejich formu prezentace směrem k veřejnosti.

6.1.2 Etapa druhá- cíle šetření pomocí rozhovoru

Nejzásadnější je pro mou praktickou část sběr potřebných informací pomocí strukturovaného rozhovoru s vedoucími osobami ve vybraných institucích věnujících se zájmovým aktivitám pro dospělé ve Velešíně. Pro uskutečnění rozhovorů bylo vybráno celkem pět institucí, na základě kterých budu analyzovat současný stav zájmových aktivit pro dospělé ve Velešíně. Vedoucím těchto institucí budu pokládat otázky, které budou předem připravené a budou shodné pro všechny dotazované osoby.

Cílem této etapy šetření je ucelený a především komplexní pohled na zájmové vzdělávání dospělých ve Velešíně ve smyslu nabízených kurzů a aktivit jednotlivých institucí působících v dané oblasti. V kapitole 7.3 následně charakterizuji vybrané instituce, věnující se tvorbě činností pro dospělé a v rámci kterých budou mnou vedeny rozhovory s vedoucími osobami těchto institucí. Hlavní výzkumnou otázkou této části mé bakalářské práce je: „*Jakým způsobem je obsahová náplň vybraných zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně tvořena a následně prezentována.*“ Odpověď na tuto

otázku budu zjišťovat pomocí dílčích otázek, které použiji při svém rozhovoru s jednotlivými zástupci vybraných institucí. Seznam otázek uvádím v příloze č. 1.

Je zapotřebí, abych zde stanovila také své výzkumné otázky, které budu na základě odpovědí z uskutečněných rozhovorů hledat odpovědi.

- Výzkumná otázka č. 1 - Je obsahová náplň jednotlivých zájmově vzdělávacích institucí tvořena na základě průzkumu poptávky obyvatel města Velešín?
- Výzkumná otázka č. 2 - Prezентují jednotlivé instituce své nabídky prostřednictvím lokálních medií?
- Výzkumná otázka č. 3 - Je možné navštěvovat některé aktivity bezplatně?
- Výzkumná otázka č. 4 - Jsou aktivity namířeny na širokou veřejnost, pokrývá nabídka příležitostí pro trávení volného času jednotlivé skupiny obyvatel?
- Výzkumná otázka č. 5 - Provádějí instituce evaluaci/ hodnocení kvality aktivit a využívají výsledků pro tvorbu dalších aktivit?

7 Metodologie

7.1 Charakteristika výzkumného postupu

V rámci samotného výzkumného šetření budu využívat různé techniky sběru dat, které budu následně analyzovat a zhodnocovat. Metodologicky půjde o kvalitativní výzkum. Jak jsem již nastínila v předchozí kapitole, bude se jednat o dvě hlavní etapy a tedy i techniky mapování aktuální nabídky v oblasti zájmového vzdělávání dospělých ve Velešíně. Prvotně se budu zabývat analýzou dat z dostupných informačních zdrojů, abych si vytvořila přehled o nabízených aktivitách místních zájmově vzdělávacích institucí a o jejich formě prezentace poskytovaných aktivit směrem k veřejnosti ve zkoumané oblasti.

Náplní druhé etapy výzkumného šetření budou mnou uskutečněné strukturované rozhovory se zástupci institucí, které jsou vybrány jako reprezentativní vzorek, na kterém bude možné charakterizovat současnou situaci zájmového vzdělávání dospělých ve Velešíně. Předpokládám, že díky těmto odpovědím budu schopna odpovědět na mou hlavní výzkumnou otázku.

Na základě těchto strukturovaných rozhovorů bude následovat vlastní analýza, ze které bude vyplývat, jaká je ve Velešíně nabídka zájmových vzdělávacích aktivit. Dále budu zjišťovat, jaká je obsahová náplň těchto aktivit. Zajímat se budu i o tvorbu nabídky vybraných institucí a kdo se touto tvorbou zabývá. Dalšími oblastmi zkoumání bude organizace, administrativa, ale i financování jednotlivých institucí. Ve své analýze daných institucí nesmím opomenout ani zjištění, zda je nabídka jednotlivých kurzů a aktivit žádaná ze strany obyvatelstva a zda společnosti reagují na poptávku obyvatel města Velešín.

Vzhledem k tomu, že hlavním cílem mého výzkumného šetření je tedy setřídění nashromážděných informací a nalezení společných rysů, které se vyskytují u vybraných zájmových vzdělávacích institucí pro dospělé ve Velešíně, budu se zároveň snažit poukázat na různé vzájemné diference nebo spojení jednotlivých aspektů v dané oblasti. Bude tak možné podat ucelený náhled na oblast zájmového vzdělávání dospělých ve Velešíně u vybraných institucí, které se dané problematice věnují a zastupují tak nabídku zájmových vzdělávacích činností.

7.1.1 Technika sběru dat z informačních zdrojů

Co se týče techniky mapování dat z dostupných informačních zdrojů, bude se jednat především o obsahovou analýzu dostupných dat. Budu se zaměřovat na sledování různých tiskovin, které se ve zkoumané lokalitě zasílají a jsou veřejnosti k dispozici. Jedná se především o Velešínský zpravodaj, různé reklamní letáky jednotlivých institucí, jejich katalogy apod. Především ve Velešínském zpravodaji, jehož jedno vydání uvádím v příloze č. 3, si budu všimnout aktuálních článků a upozornění informujících o aktivitách jednotlivých institucí. Budu sledovat také internetové stránky města Velešín a vzhledem k současné moderní době, nesmím opomenout ani webové prezentace konkrétních zájmových institucí a spolků.

7.1.2 Technika sběru dat pomocí řízených rozhovorů

Můj výzkum ve vybraných institucích bude prováděn metodou řízených rozhovorů s vedoucími pracovníky daných společností a bude se orientovat na kvalitativní metodologii. Podle J. Pelikána chápeme tuto metodu řízeného rozhovoru jako „*vyjádření respondenta, které vychází z ústní komunikace*“ (Pelikán, 2007, s. 117). Jednat se bude tedy o řízený neboli strukturovaný rozhovor, při kterém bude kladen soubor předem připravených otázek. Důležité je také zmínit, že jsem se na základě formulace J. Pelikána snažila při tvorbě souboru otázek pro tento strukturovaný rozhovor o jejich srozumitelnost pro respondenty. Z počátku se snažím získat odpovědi na obecnější problémy. Postupně se zaměřuji také na otázky, které jsou konkrétnější. Soubor mnou vytvořených otázek není náhodný, ale má svou jasnou posloupnost (Pelikán, 2007, s. 118).

Při výběru vzorku daných institucí, s jejichž zástupci bude rozhovor probíhat, bude použito metody záměrného výběru, který jsem uskutečnila na základě několika faktorů, které uvádím přímo v kapitole 7.3. Otázky, které budou v rámci rozhovoru s představiteli institucí kladeny, jsou uvedeny v příloze č. 1. Většina otázek je otevřeného charakteru, aby bylo možné nechat jednotlivé zástupce odpovědět na dotazy ze široka. Na základě takto získaných informací, budu jednotlivé odpovědi analyzovat

a hodnotit, jaké prvky mají jednotlivé instituce společné, případně jaké odlišnosti je možné v rámci zájmového vzdělávání a aktivit pro volný čas dospělých ve Velešíně pozorovat. Zároveň si budu odpovídat na své výzkumné otázky.

Budu se zajímat i o marketingové aspekty vybraných zájmových institucí. Vzhledem k tomu, že je mým cílem i zhodnocení marketingové stránky konkrétních organizací a případně navržení metody ke zlepšení, či vytvoření návrhu, jakým způsobem by se mohly instituce prezentovat u veřejnosti, budu se v rámci výzkumného šetření věnovat i této oblasti.

Jak uvádím v kapitole č. 7.3, vybrala jsem pro své šetření pět záměrně odlišných institucí, které se ve Velešíně věnují tvorbě a činnosti zájmově vzdělávacích aktivit pro dospělé. Vybírala jsem ty organizace, které představují ve zkoumané oblasti nejširší nabídku a zároveň mají ve Velešíně již dlouholetou tradici a těší se oblibě i mezi obyvateli.

Otázky pokládám odpovídajícím zástupcům vybraných institucí. Rozhovory proběhnou osobně za pomoci písemných poznámek i pořízení nahrávek na diktafon, abych mohla jednotlivé odpovědi věrohodně předložit. Otázky jsem pokládala osobně, ale zároveň je respondenti měli i písemně před sebou, aby se nad nimi mohli lépe zamyslet.

Všech 14 otázek jsem rozdělila do pěti kategorií podle jejich zaměření a takto je budu následně i vyhodnocovat. Kategorie otázek jsem tvořila na základě výzkumných otázek, které jsem si stanovila v kapitole 6.1.2. Do první kategorie jsem zařadila otázky 1- 4, ve kterých se zajímám o obsahovou náplň vybraných institucí, jaký mají podíl na poskytování zájmově vzdělávacích aktivit pro dospělé ve Velešíně, a zároveň zjišťuji, kdo a jakým způsobem se podílí na tvorbě daných aktivit. Do druhé kategorie jsem přiřadila další tři otázky a dotazuji se na to, jaký důraz je kladen při tvorbě nabízených aktivit, jakým způsobem jsou prezentované poskytované činnosti směrem k veřejnosti a jakou formu mají jednotlivé aktivity. Ve třetí kategorii a tedy v 8- 9 otázce se zaměřuji na oblast financování a zda jsou nabízené činnosti a kurzy poskytované bezplatně či za úplatu. Pro koho je nabídka určena a jaká bývá nejčastější motivace návštěvníků daných institucí, zjišťuji v otázkách 10- 13, které spadají do čtvrté kategorie. Stejně tak mě zajímá i pravidelnost nabízených činností. V poslední 14. otázce a tudíž v páté kategorii neopomím důležitost zjišťování a využívání zpětných vazeb na poskytované aktivity vybranými organizacemi.

Při tvorbě otázek rozhovoru, kladu velký důraz na prezentaci vybraných institucí směrem k obyvatelům města. Zajímám se nejenom o obsahovou formu poskytovaných aktivit, ale také o organizační strukturu, formy financování a o samotnou tvorbu daných kurzů a činností. Jednotlivé odpovědi analyzuji, abych mohla následně vyhodnotit výzkumná data, která budou vypovídat o charakteru zájmového vzdělávání dospělých ve Velešíně.

7.1.3 Etické aspekty výzkumného šetření

Při oslovení všech zástupců vybraných institucí, kde jsem uskutečnila své šetření pomocí řízeného rozhovoru, jsem dodržovala zásady etického jednání. Zároveň jsem se vždy před započítím rozhovoru ujistila, že dotazovaný či dotazovaná souhlasí s účastí v mém výzkumném šetření, a že jsou si vědomi zveřejnění jejich jmen v mé bakalářské práci a zároveň, že souhlasí s nahráváním svých odpovědí a následně jejich přepsáním do písemné formy v mé práci. Vybrané zástupce jednotlivých institucí jsem informovala i o možnosti odmítnutí a nikomu nebyly zatajené žádné důležité aspekty týkající se jejich účasti v mém šetření. Nikdo z dotazovaných nežádal o anonymitu v mém výzkumu (Hendl, 2005, s. 155).

7.2 *Charakteristika výzkumného prostředí*

Jak jsem již zmínila dříve, své téma bakalářské práce jsem se rozhodla zpracovávat v rámci prostředí města Velešín, ve kterém již řadu let žiji a mohu tak podat na zkoumanou problematiku relevantní pohled. Město Velešín leží v Jihočeském kraji, nedaleko od krajského města Českých Budějovic a příslušně spadá k městu Kaplice. Počet obyvatel města Velešín se čítá na více než čtyři tisíce. Samotný Velešín můžeme dále rozdělit na pět částí, a to na Holkov, Bor, Chodeč, Skřidla a samotný Velešín. Co se týče samotného vzdělávání, nachází se ve městě mateřská i základní škola. K využití volného času se nabízí sportovní hřiště, stadion a další sportoviště, které jsou veřejnosti přístupné. Nalezneme zde i bohaté kulturní vyžití v podobě městské knihovny, kina či městského kulturního domu. Za dobu své existence a především pak za posledních několik desítek let, se ve Velešíně provozovalo a provozuje spousta zájmově

vzdělávacích aktivit, a proto věřím, že je vhodným městem k výzkumnému šetření pro mou bakalářskou práci.

7.3 *Charakteristika vybraného výzkumného vzorku*

Při svém výběru výzkumného vzorku jsem se snažila zohledňovat různorodost, oblíbenost a určitou tradici konkrétních institucí ve zkoumané oblasti, ve Velešíně. Ze současně existujících institucí zájmového vzdělávání dospělých, vybírám instituce, které splňují následující kritéria:

- Poskytují zájmové vzdělávání nevedoucí k žádnému kvalifikačnímu výstupu. Jedná se tedy o neformální vzdělávání dospělých.
- Odlišují se obsahem a zaměřením nabízených služeb.
- Jsou zřizovány a spravovány různými subjekty. Jedná se o státní i soukromé organizace.
- Instituce mají různá zaměření, a to sportovní, umělecké, kulturní a jinak volnočasové.
- Různí se organizační strukturou a obsahovou náplní jednotlivých vedoucích vybraných organizací.

7.3.1 Městská knihovna ve Velešíně

Historie městské knihovny ve Velešíně sahá až na počátek 20. století, kdy o ní bylo napsáno v kronice z roku 1920. První lidová knihovna byla tehdy umístěna přímo na radnici. Knihovna se těšila velkému zájmu až do doby okupace, kdy byla většina knih zakázána a zničena. Od roku 1963 začala knihovna opět nabízet své služby občanům Velešína a od roku 1971 měla již i profesionální knihovnici, která se o ni starala. Do roku 1993 se knihovna několikrát stěhovala. Tento rok je zároveň důležitý z pohledu toho, že se začaly v rámci knihovny pořádat také různé besedy, výstavy a přednášky pro veřejnost. Od roku 1996 je město Velešín navíc povýšeno do statusu města. Tím se ze střediskové knihovny stala knihovna městská. V roce 2007 se knihovna přestěhovala do míst ZDŠ Velešín, kde ji nalezneme i dnes.

Informace o připravovaných zájmově vzdělávacích akcích pro dospělé zveřejňuje knihovna na základě svých zjištění v rámci svých webových stránek a ve Velešínském zpravodaji.

7.3.2 Kulturní informační centrum

Kulturní informační centrum je vlastně nejdůležitější institucí, co se týče kultury a zájmového vzdělávání ve Velešíně. V rámci této instituce se provozuje jak kulturní středisko, tak i kino. Zároveň informační centrum spolupracuje s dalšími místními spolky, se kterými buď pořádají společné aktivity pro obyvatele, nebo těmto organizacím pronajímá prostory pro pořádání jejich zájmově vzdělávacích akcí. Důležité je zmínit, že kulturní informační centrum Velešín mimo jiné vydává Velešínský zpravodaj (příloha č. 3), který je hojně využíván jednotlivými organizacemi ke zveřejnění svých plánovaných zájmově vzdělávacích aktivit. Stejně tak je oblíben i mezi samotnými obyvateli.

7.3.3 Smíšený chrámový sbor a orchestr

Chrámový sbor a orchestr má ve městě Velešín dlouholetou tradici, která sahá až do konce 19. století, kdy zde působil spolek Vlastimil, který byl založen Janem K. Mikyškou. Na začátku 20. století byl spolek přejmenován na Šumavan. Jako smíšený sbor a orchestr začal opět spolek fungovat od druhé poloviny 20. století. V současné době se spolek těší velké oblibě nejenom v okolí města Velešín, ale i v zahraničí, kam spolek podniká své pravidelné cesty. Srdcem chrámového sboru a orchestru je Mgr. Marie Pešková, která spolek vede od roku 2001. Jedná se o příspěvkovou organizaci, která získává podporu od města Velešín i od Jihočeského kraje. Ve sboru můžeme najít okolo 60 stálých zpěváků a přibližně 18 hudebníků.

7.3.4 Klub maminek – Velešínské klubíčko

Velešínské klubíčko existuje ve Velešíně již od roku 2006, kdy se uskutečnilo první setkání maminek v tělocvičně Jihostroje. Již od roku 2007 se mateřské centrum Velešínské klubíčko nachází v prostorách základní školy. Centrum je otevřené pravidelně každou středu od 9:45 do 11:30 hodin. Prostory jsou ale využívány i pro další zájmově vzdělávací akce, a to většinou s rodinnou tematikou. Program pro děti i maminky zde připravují většinou samotné matky. Není již ani výjimkou, že Velešínské klubíčko navštěvují i otcové.

Programová činnost Velešínského klubíčka se rozrostla natolik, že se zde začaly pořádat nejenom samotná setkání maminek, ale také odborné kurzy a nabídky různých cvičení. Výjimkou nejsou ani zajímavé přednášky, a to většinou s rodinnou tematikou. Na výběr je zde i z několika krátkodobých kurzů a pravidelných aktivit.

- Cvičení pro zdraví s Janou
- Podzimní nordic walking a SM systém
- Feursteinova metoda instrumentálního obohacování
- Turisticko- vlastivědný kroužek.

7.3.5 FC Velešín – fotbalový klub

Fotbalový klub FC Velešín byl založen roku 1935. Má tedy ve městě svou dlouholetou tradici a těší se stále veliké oblibě. Fotbalový klub poznáme podle jeho klubových barev, kterými jsou modrá a bílá. Historicky největšího úspěchu zaznamenal FC Velešín v době 50. výročí klubu. Tenkrát klub postoupil do krajského přeboru, kde hrál celkem pět sezón v letech 1985- 1990. V současnosti slaví fotbalový klub 80. výročí a nadělil si k němu postup do A třídy díky tomu, že se stal v květnu mistrem B třídy.

8 Prezentace výsledků

8.1 *Výsledky první etapy šetření- mapování informačních zdrojů*

V rámci první etapy mapování informačních zdrojů jsem se nejprve zaměřila na analýzu dostupných dokumentů. Snažila jsem se shromáždit zpravodaje, letáky a další tiskoviny, ze kterých by bylo možné zjistit a následně tak charakterizovat současnou nabídku zájmově vzdělávacích institucí ve zkoumané lokalitě města Velešín a zároveň tak zhodnotit způsoby prezentace jejich nabídky směrem k občanům. Na základě vybraného vzorku pěti zájmově vzdělávacích institucí, jsem se při svém šetření zaměřila především na tyto spolky a existenci jejich prezentací a komunikace směrem k občanům.

Dále jsem se zaměřila, vzhledem k moderní době, ve které žijeme, na internetové prezentace jednotlivých institucí a zároveň jsem hledala i jejich aktivitu na sociální síti Facebook.

Při denních procházkách městem jsem si všímala i vývěsných tabulí, zda tyto instituce komunikují směrem k občanům i tímto způsobem.

Po provedení analýzy dostupných dokumentů a dalších informačních zdrojů mohu zhodnotit, že nejvyužívanější formou propagace je pro zájmově vzdělávací instituce ve Velešíně jednoznačně Velešínský zpravodaj. Zjistila jsem během svého šetření, že instituce již víceméně upustily od tisku samostatných letáků a kromě zveřejňování svých aktivit a novinek ve zpravodaji, přesouvají své marketingové aktivity do internetové komunikace s občany. Až na kulturní informační centrum, které přes vývěsné tabule informuje občany například o programu kina či o aktuálních přednáškách, tento způsob prezentace spolků začíná ve městě Velešín zanikat. Tabule jsou vesměs ve špatném stavu a nachází se zde pouze několik aktuálních upozornění.

Kulturní informační centrum i mateřské centrum Klubíčko mají již existující webové prezentace a zároveň komunikují se svými návštěvníky pomocí stránek na Facebooku. Chránový sbor se v současnosti na internetu neprezentuje, ale na druhou stranu využívá možností emailové korespondence se členy i se svými návštěvníky. Naproti tomu FC Velešín se může pyšnit novými webovými stránkami, kde je možné získat aktuální

informace o klubu. I městská knihovna ve Velešíně disponuje staršími jednoduchými webovými stránkami, kde informuje své návštěvníky o připravovaných akcích a novinkách.

Abych zhodnotila závěry první etapy mého výzkumného šetření, ráda bych zde vyzdvihla velký vliv Velešínského zpravodaje, který dostává do svých schránek prakticky každá domácnost. I pro mě osobně, jakožto obyvatelku města Velešín, je tento měsíčník praktickým zdrojem informací o aktuálním dění ve městě a o institucích, které zde provozují své činnosti. V příloze č. 3 uvádím pro názornou představu kopii jednoho kompletního vydání tohoto zpravodaje.

Zároveň věřím, že své nezastupitelné místo budou mít postupem času i internetové prezentace jednotlivých zájmově vzdělávacích institucí. Již nyní je vidět časté využívání webových stránek a odkazování na ně. Stejně tak stále oblíbenější komunikace přes sociální síť Facebook, kde společně komunikují převážně mladší spoluobčané města Velešín.

8.2 *Výsledky druhé etapy šetření- strukturovaný rozhovor*

Jak jsem již uvedla v předchozích kapitolách, strukturované rozhovory probíhaly v pěti různých organizacích, které se podílejí na poskytování zájmově vzdělávacích aktivit pro dospělé ve městě Velešín. Respondenti byli osoby, které v institucích zastávají vedoucí posty a na svém místě fungují již řadu let, a proto považují jejich odpovědi za relevantní. Otázky byly pokládány ve stejném sledu všem dotazovaným. Během rozhovoru nebyly použity žádné doplňující otázky. Na většině respondentů byla jasně znát jejich zapálenost pro danou organizaci a tvorbu jednotlivých aktivit. Pouze u ředitelky městské knihovny jsem měla pocit, že si s organizací zájmově vzdělávacích akcí pro dospělé neví příliš rady.

8.2.1 Časový harmonogram uskutečněných rozhovorů

Jedním z hlavních předpokladů druhé etapy mého výzkumného šetření bylo, že zástupci jednotlivých institucí budou souhlasit s uskutečněním řízeného rozhovoru. V rámci výzkumu jsem tedy kontaktovala hlavní zástupce vybraných pěti institucí a domluvila si s nimi osobní schůzku. Všichni s uskutečněním rozhovoru a jejich zveřejněním souhlasili. Jediný zádrhel nastal v nalezení společně volného času, a proto se jednotlivé rozhovory uskutečnily v rozmezí od začátku března do poloviny dubna roku 2015.

Nejdéle rozhovory trvaly v *Kulturním informačním středisku*, kde se rozhovor uskutečnil 16. března 2015 v dopoledních hodinách a ve *Velešínském Klubíčku*, které jsem navštívila 4. března 2015 v odpoledních hodinách. Bylo to dáno především tím, že tyto instituce nabízejí jedny z nejrozsáhlejších aktivit v rámci zájmového vzdělávání dospělých ve Velešíně.

S vedoucí pracovnící městské knihovny jsem se setkala 2. března 2015, s paní Marií Peškovou, zástupkyní smíšeného chrámového sboru a orchestru jsme si povídaly 9. dubna 2015 a rozhovor ve Fotbalovém klubu se uskutečnil 18. dubna 2015. Vždy v odpoledních hodinách.

Délka samotných rozhovorů netrvala déle než 30 minut. Všichni respondenti byli ochotní odpovědět na všechny otázky a rádi mně sdělili informace o vybraných organizacích a poskytovaných aktivitách.

8.2.2 Vyhodnocení výzkumných otázek na základě stanovených kategorií

V rámci této podkapitoly bych ráda zhodnotila výsledky šetření z mnou uskutečněných rozhovorů. Jak jsem již zmínila, všech 14 otázek rozhovoru (příloha č. 1) jsem rozdělila do pěti kategorií, které zde analyzuji a zároveň odpovídám na stanovené výzkumné otázky.

Kategorie I – Obsahová náplň vybraných institucí- tvorba aktivit a podíl na nabídce zájmově vzdělávacích aktivit pro dospělé.

Výzkumná otázka č. 1 – Je obsahová náplň jednotlivých zájmově vzdělávacích institucí tvořena na základě průzkumu poptávky obyvatel města Velešín?

„ Co se týče dalšího zájmového vzdělávání pro dospělé, myslím si, že ze strany dospělých není příliš velký zájem.“ Kromě ředitelky městské knihovny, která si myslí, že o zájmově vzdělávací akce pro dospělé není až takový zájem, se všichni respondenti shodují, že pokud se tvoří nabídka aktivit podle přání a požadavků samotných obyvatel města, je o jejich navštěvování velký zájem. Všechny instituce se snaží sledovat moderní trendy zájmového vzdělávání a dávají velký důraz na kvalitu a oblíbenost poskytovaných činností. Prakticky ve všech organizacích se o chod starají jedna až tři osoby. Pro konkrétní přednášky, besedy či kurzy se najímají speciálně odborníci.

Některé aktivity jsou pořádané i samotnými obyvateli města. Například v mateřském centru Klubíčko přichází s nápady a tvoří většinu aktivit právě maminky. „Většinou se jedná taktéž o maminky, které přijdou s nápadem zájmově vzdělávacího programu a pokud je o danou aktivitu zájem, přidá se do našich stálých aktivit.“ Kromě chrámového sboru a orchestru, který se zaměřuje zcela a jenom na zpěv a hru, zaměřují se ostatní organizace na činnosti hlavní a vedlejší. Nejrozšířenější nabídku ve městě Velešín tvoří Kulturní informační středisko a Velešínské Klubíčko.

V mnou zkoumané lokalitě města Velešín se tvoří obsahová náplň nabízených zájmově vzdělávacích aktivit pro dospělé na základě jejich poptávky.

Kategorie II – Důraz při tvorbě nabídek, formy jednotlivých aktivit a následná prezentace jednotlivých institucí směrem k veřejnosti.

Výzkumná otázka č. 2 – Prezентují jednotlivé instituce své nabídky prostřednictvím lokálních medií?

Co se týče prezentace vybraných institucí směrem k obyvatelům města, nejvíce se využívá tištěného městského Velešínského zpravodaje, který je občanům zasílán bezplatně a kde organizace zveřejňují aktuality o svých činnostech a upozorňují o plánovaných zájmově vzdělávacích akcích. Někteří respondenti uvedli, že stále ještě využívají občasného zasílání individuálních letáků. Většina organizací má již své webové stránky a například Velešínské Klubíčko a Kulturní informační centrum

využívají i stránek na Facebooku. „Vydáváme městský kulturní program, Velešínský zpravodaj, máme Facebook i webové stránky kina. Jinak komplexní stránky městského informačního střediska jsou ve výstavbě. Dále vylepujeme plakáty a dáváme informace do místních novin a využíváme i jiných tiskovin.“ Jistou zajímavostí je i fakt, že nejvýznamnějším informačním prostředkem Chrámového sboru a orchestru je emailová komunikace. „Hodně se nám vyplácí i emailová komunikace se členy i s veřejností.“ Fotbalový klub FC Velešín navíc využívá k informování občanů i městský rozhlas.

Poměrnou různorodost v odpovědích jsem zaznamenala u otázky, která zjišťovala, na co jednotlivé organizace kladou největší důraz. U chrámového sboru a fotbalového klubu je to především zapálenost a jistý talent pro danou činnost. Aktivity jsou sice u sboru a orchestru je třeba mít i odpovídající talent a výdrž. „Při náběru nových členů dbáme na to, aby to byli zapálení lidé pro zpěv nebo hru na určitý hudební nástroj a především také na to, aby to byli osoby s hudebním nadáním.“ Přihlásit se může každý, ale musí projít talentovými zkouškami. U fotbalového klubu se klade velký důraz na rozvíjení pohybových aktivit a týmového ducha. Odpovědi ostatních respondentů se shodují v důrazu na zajímavost a přínos pořádaných aktivit pro občany města Velešín. Dbají také na aktuálnost a jistou popularitu připravovaných zájmově vzdělávacích činností pro dospělé. K zamyšlení je jistě odpověď paní ředitelky z knihovny, která odpověděla, že klade důraz především na to, „aby na pořádanou akci pro dospělé vůbec někdo dorazil.“

Vesměs všechny dotazované instituce dbají při své tvorbě aktivit na atraktivitu daného tématu pro občany města Velešín a svou nabídku prezentují především ve Velešínském zpravodaji.

Kategorie III - Oblast financování zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně.

Výzkumná otázka č. 3 - Je možné navštěvovat některé aktivity bezplatně?

Z odpovědí vyplynulo, že organizace jsou z velké části podporované a zřizované městem Velešín. „Naše knihovna spadá pod město Velešín, a proto jsme financování z rozpočtu města. Veškeré vstupné je dobrovolné, pokud nedorazí na přednášku někdo z odborníků, kdo si vyloženě nastaví cenu.“ V případě aktivit, které jsou poskytovány

právě z příspěvků města, se neplatí žádné poplatky a aktivity je možné absolvovat bezplatně či za symbolický nebo dobrovolný poplatek. Kromě chrámového sboru a fotbalového klubu, pořádají instituce nejčastěji různé přednášky, besedy a krátkodobější či pravidelné kurzy. Pokud si organizace zvou na tyto aktivity externí odborníky, vybírá se většinou i vstupné, které si požaduje daný odborník, který aktivitu vede. Nejvíce forem financování má Kulturní informační středisko a fotbalový klub. Kulturní informační středisko je jednak příspěvkovou organizací a získává část financí od města, ale zároveň provozuje několik živností, využívá sponzorských darů a dotací. Stejně tak FC Velešín, který navíc vybírá členské příspěvky a účtuje si příspěvky za reklamu, kterou poskytuje nejrůznějším firmám z okolí. Zároveň získává příspěvky od fotbalové asociace.

Většina institucí získává od města Velešín plné či částečné financování jejich činnosti. Stejně tak se dá částečně odpovědět na to, že se nabízené aktivity dají navštěvovat bezplatně. U některých zájmově vzdělávacích akcí pro dospělé se vybírá regulérní vstupné či členský příspěvek, někdy se jedná o dobrovolný poplatek a při činnostech podporovaných městem, se dá aktivity navštěvovat zcela bezplatně.

Kategorie IV - Zaměření nabídky zájmově vzdělávacích aktivit, jejich pravidelnost a motivace jednotlivých účastníků k jejich návštěvě.

Výzkumná otázka č. 4 - Jsou aktivity namířeny na širokou veřejnost, pokrývá nabídka příležitostí pro trávení volného času jednotlivé skupiny obyvatel?

V otázce týkající se pohlaví a věku návštěvníků, jsem došla k závěru, že kromě fotbalového klubu a mateřského centra, navštěvují aktivity zkoumaných institucí ženy i muži jakéhokoliv dospělého věku. Fotbalový klub neprovozuje aktivity pro ženy, ale jak uvádí předseda klubu, „ženy nás chodí v hojném počtu podporovat na tréninky i samotná utkání a mnohdy pomáhají i s organizací a přípravou veřejných akcí, na kterých se podílíme.“ U mateřského centra Klubíčko je dána návštěvnost v převaze žen především faktem, že centrum navštěvují a jednotlivé akce pořádají většinou matky na rodičovské dovolené. Zástupkyně Klubíčka však uvedla, „že například na středeční dopoledne dochází i tatínkové. Pokud se jedná o různé rodinné akce, přichází většinou oba rodičové.“

Aktivity jsou v jednotlivých institucích poskytovány a nabízeny pravidelně a celoročně. Pouze přes letní měsíce má většina organizací volnější průběh a hodně aktivit je provozováno na individuální poptávce samotných obyvatel města. Například mateřské centrum je možno v letních měsících využívat i mimo otevírací doby pro vlastní zájmy. Jedinou odchylku jsem opět zaznamenala u městské knihovny, kde plánují zájmově vzdělávací aktivity především v pozdních podzimních a v zimních měsících, jak uvedla vedoucí městské knihovny. *„Spíše se zaměřujeme na zimní měsíce. Od jara do podzimu máme takovou zkušenost, že jsou lidé raději na zahrádkách, a proto pořádáme přednášky a besedy od října do začátku jara“.*

Nabídky zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně se snaží motivovat širokou veřejnost bez ohledu na věk a pohlaví. Aktivity jsou převážně tvořeny pravidelně a systematicky.

Kategorie V - Zjišťování a využívání zpětné vazby

Výzkumná otázka č. 5 - Provádějí instituce evaluaci/ hodnocení kvality aktivit a využívají výsledků pro tvorbu dalších aktivit?

Zajímavé odpovědi pro mě byly u poslední dotazované otázky, zda a jakým způsobem si vybrané zájmově vzdělávací instituce zjišťují zpětnou vazbu na poskytované aktivity. Všichni respondenti odpověděli jednoznačně, že zpětná vazba se jim dostává automaticky. Vedoucí Kulturního informačního centra dokonce odpověděla, *“že občas té zpětné vazby máme až příliš,”* a to především od starších spoluobčanů města Velešín. *„Máme různé reakce na to, co se komu líbilo a co naopak nemáme opakovat.“*

Všichni také shodně odpověděli, že se s takto získanými ohlasy snaží dále pracovat a pokud jsou náměty a připomínky relevantní a zajímavé, snaží se obyvatelům vyhovět a připravovat obsahovou náplň zájmově vzdělávacího programu šitě na míru. Mladší návštěvníci vybraných organizací navíc komunikují přes moderní média formou Facebooku a emailové korespondence. Dotazník pro zjištění zájmu o nabízené aktivity použilo z dotazovaných institucí pouze mateřské centrum Klubíčko. *„Pouze jedinkrát jsme využili krátkého dotazníku, ve kterém jsme zjišťovali, o jaké další aktivity by měli účastníci zájem.“*

Zájmově vzdělávací instituce získávají zpětnou vazbu pravidelně, a to především ústní formou. Zároveň se snaží na připomínky svých účastníků a absolventů kurzů reagovat, a pokud je to možné, přizpůsobovat tvorbu svých aktivit těmto námětům. Instituce začaly navíc využívat moderních metod komunikace s účastníky prostřednictvím sociální sítě Facebook či pomocí emailu.

9 Závěrečné zhodnocení praktické části a mé doporučení pro praxi

Na základě mého šetření mohu zhodnotit, že ve městě Velešín působí řada různorodých zájmových organizací a jiných institucí, které se ať už pravidelně či občasně věnují zaplnění volného času dospělého obyvatelstva města.

Ve svém výzkumném šetření jsem se zaměřila na dvě etapy zkoumání daného problému. V první etapě jsem analyzovala informace z dostupných informačních zdrojů. Zaměřila jsem se na tiskoviny a letáky, kterými se instituce prezentují. Neopomenula jsem ani moderní marketingové nástroje jako prezentace pomocí webových stránek či komunikace s občany prostřednictvím sociální sítě na Facebooku.

V rámci své první etapy mohu zhodnotit, že vybrané instituce prezentují své nabídky a informují o svých aktuálních činnostech v největší míře skrz Velešínský zpravodaj. Tento měsíčník je ve městě Velešín velmi oblíbený a prezentace jednotlivých institucí tak získává velmi široký dosah mezi obyvateli všech věkových kategorií.

Závěrem této etapy šetření bych tedy doporučila, aby se zájmově vzdělávací instituce, které se zaměřují na tvorbu a poskytování svých aktivit pro dospělé, zaměřily na prezentaci svých činností právě ve Velešínském zpravodaji. I přesto, že zde většina spolků má své pravidelné řádky, z osobní zkušenosti mohu zhodnotit, že pouze řádková a nevýrazná inzerce nedokáže běžného čtenáře, který Velešínský zpravodaj dostane do schránky, zaujmout. Z tohoto důvodu bych doporučila jednotlivým institucím zaměřit se při prezentaci jejich aktivit na tvorbu katalogového listu či barevné přílohy, která by byla součástí Velešínského zpravodaje a byla tak nepřehlédnutelnou částí pro většinu obyvatel, kterým se tento měsíčník dostává do rukou. Pro některé spolky by mohla být tato forma prezentace poněkud nákladná, a proto bych doporučovala vzájemnou spolupráci jednotlivých institucí a sdílení tohoto formátu pro několik nabídek zároveň. Výhodou je fakt, že většina institucí ve městě Velešín spolu vzájemně dobře vychází a při organizaci některých činností spolu dokonce i spolupracuje, a proto je na místě zauvažovat i nad společným využitím lepší prezentace svých aktivit směrem k veřejnosti. Příkladem může být mnou navržený katalogový list, který uvádím v příloze č. 4. Jednalo by se o jednoduchý list či dvoulist, kde by byly jasně vymezené informace jednotlivých institucí, které ve Velešíně nabízí zájmově vzdělávací aktivity pro dospělé.

Vzhledem k moderní době internetu a sociálních sítí, ve které nyní žijeme, bych ráda doporučila zájmově vzdělávacím institucím pro dospělé ve Velešíně, aby se také více zaměřily na komunikaci s občany a svými návštěvníky prostřednictvím internetu a využily tak jeho možností prezentace. Na základě mého šetření jsem zjistila, že stále hodně organizací nemá své webové stránky, nebo je jejich povaha pouze statická a zastaralá. Což znamená, že zde nepřidávají žádné nové informace a stránky mají pouze základní informační charakter. Zároveň bych chtěla institucím doporučit, aby se vydaly ve stopách mateřského centra Klubíčko či Kulturního informačního centra, co se týče prezentace a komunikace svých aktivit na sociálních sítích, konkrétně na Facebooku. Především mladší generace dospělých zde tráví velkou část svého dne a je tak větší pravděpodobnost zasáhnout je svou prezentací a nabídkou zájmově vzdělávacích aktivit právě zde, kde mohou jednotliví uchazeči o daných aktivitách i napřímo komunikovat a zjišťovat si doplňkové informace. Mohou zde tak vznikat i různé zájmové skupiny jednotlivých kurzů, besed či přednášek.

V rámci druhé etapy jsem prováděla své výzkumné šetření pomocí strukturovaného neboli řízeného rozhovoru s pěti záměrně vybranými zájmově vzdělávacími institucemi, které svou nabídku tvoří a prezentují v rámci zkoumaného prostředí města Velešín. Výzkum probíhal v institucích, které mají v dané lokalitě svou historii, nezastupitelný význam a zároveň se od sebe konkrétními znaky odlišují tak, abych mohla nahlédnout na zkoumanou problematiku z několika stran. I přesto, že jsou vybrané organizace na první pohled odlišné a zaměřují se na jinou tvorbu zájmových aktivit pro dospělé, nalezla jsem na základě analýzy odpovědí jednotlivých rozhovorů spousty shodných znaků.

Například poměrně důležitým faktorem je při tvorbě nabídky zájmově vzdělávacích aktivit vybraných institucí poptávka samotných občanů města Velešín. Stejně tak je pro většinu institucí shodné, že se na nabídce i samotných aktivitách podílí sami účastníci. Setkáváme se zde také často s organizací různých besed a přednášek s externími odborníky. Zde si výslednou formu aktivity stanovuje daný externista a veřejnosti je prezentovaná konkrétní nabídka aktivit.

Z rozhovorů vyplynulo, že zájmově vzdělávací kurzy jsou víceméně otevřené široké veřejnosti. Až na konkrétní výjimky nedělají instituce žádný rozdíl mezi věkem a pohlavím účastníků jejich aktivit. Například u chrámového sboru a orchestru

se vyžaduje určitý talent a disciplína. U fotbalového klubu se jedná pouze o mužstvo mužů.

Zároveň mohu zhodnotit jako pozitivní zjištění, že jednotlivé instituce si v určitých situacích i navzájem vypomáhají. Ať už se jedná o pronájem prostor od kulturního informačního centra dalším zájmově vzdělávacím institucím, tak jde i o samotnou pomoc při nejrůznějších organizacích zájmových aktivit ve městě Velešín.

Fakt, který mě v rámci mých rozhovorů mile překvapil, byl ten, že se ve velké míře jednotlivé instituce zajímají o poptávku občanů a dokážou pracovat se zpětnou vazbou od svých účastníků kurzů, besed či dalších zájmových aktivit. Překvapilo mě také to, že zpětné vazby se institucím získává automaticky, a proto je prakticky vyloučené setkat se v rámci těchto institucí s dotazníky přání či spokojenosti. Instituce nemají potřebu zjišťovat zpětnou vazbu jiným způsobem, protože jsou přesvědčeny, že se jim jí dostává velkou měrou právě ústní formou komunikace. I přesto bych však doporučila zavést v rámci komunikace s jednotlivými absolventy dotazníky spokojenosti, které by mohli účastníci vyplnit rovnou po skončení daných aktivit, případně je zasílat emailem. Instituce by tak mohly získat řadu dalších zajímavých podnětů pro následnou tvorbu a přizpůsobení se nabídkou přání obyvatelstva, a to i přesto, že většina z nich uvádí, že přání a zájem jejich klientů má při tvorbě a plánování jejich nabídky již nyní hlavní slovo.

10 Závěr

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo podat ucelený náhled na problematiku v oblasti zájmového vzdělávání dospělých a přiblížit tvorbu nabídky jednotlivých institucí ve vybraném prostředí města Velešín. Záměrem bylo hlouběji proniknout do této problematiky zájmového vzdělávání pro dospělé na základě popisu prostředí, ve kterém jsem prováděla výzkumné šetření a na základě vybraného vzorku institucí, které se ve Velešíně podílí na nejširší nabídce zájmově vzdělávacích aktivit.

Snažila jsem se o zmapování tvorby nabídky a její prezentace jednotlivými institucemi zájmového vzdělání směrem k dospělé populaci ve vybraném prostředí. Mým úkolem bylo i zhodnocení marketingových aspektů a případná doporučení.

Má práce se skládá ze dvou částí. V první, teoretické části, se věnuji popsání základních teoretických pojmů a okruhů, které zasahují do oblasti zájmového vzdělávání dospělých. Analyzovala jsem teoretickou základnu, do které je zájmové vzdělávání dospělých v České republice v kontextu celoživotního vzdělávání zasazeno. Zároveň jsem také popsala odbornou diskuzi ke klíčovým pojmům v dané oblasti spolu se zhodnocením současné situace a legislativního rámce dalšího vzdělávání v České republice.

Praktická část mé bakalářské práce se skládá ze dvou etap výzkumného šetření. První z nich měla za cíl zmapovat pomocí analýzy dostupných informačních zdrojů aktuální nabídku zájmového vzdělávání dospělých ve Velešíně a formu její prezentace směrem k obyvatelům dané lokality. Ve druhé etapě jsem absolvovala řízené rozhovory se zástupci vybraných zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně. Hlavním úkolem bylo odpovědět si na základě odpovědí zástupců vybraných spolků na hlavní výzkumnou otázku. *„Jakým způsobem je obsahová náplň vybraných zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně tvořena a následně prezentována.“* Odpovědi na tuto otázku jsem zjišťovala pomocí dílčích otázek, které jsem uvedla v příloze č. 1 a jejich vyhodnocení včetně odpovědí na výzkumné otázky jsem uvedla v kapitole 8.

Díky mému výzkumnému šetření jsem došla k závěru, že nabídka zájmově vzdělávacích aktivit je ve zkoumaném prostředí města Velešín rozsáhlá. Samotnou mě překvapilo, kolik zájmově vzdělávacích spolků zde funguje a jak rozsáhlou nabídku pro občany města představují. Tvorba nabídky je tvořena institucemi většinou

na základě poptávky s přihlédnutím na moderní trendy zájmového vzdělávání. Co se týče marketingových aspektů při prezentaci spolků a jejich činností k veřejnosti, zde je využívána v hojné míře inzerce ve Velešínském zpravodaji. Tento fakt jsem předpokládala a pouze doporučuji zaměřit se na zviditelnění jednotlivých nabídek v rámci tohoto měsíčníku. Zároveň jsem předložila zamyšlení nad moderními formami prezentace pomocí internetových nástrojů současného marketingu.

Věřím, že oblast zájmového vzdělávání dospělých má ve Velešíně svoji nezastupitelnou roli. Obyvatelům města je pravidelně předkládána rozmanitá nabídka nejrůznějších forem aktivit, které víceméně vznikají na základě jejich přání a aktuálních zájmů. Je možné zde absolvovat různě zaměřené kurzy na rozvoj znalostí i dovedností. Stejně tak ve městě existují spolky na rozvíjení fyzických aktivit a pravidelně jsou zde pořádané různé besedy a přednášky na zajímavá témata.

Použitá literatura

Publikace

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. *Kapitoly z andragogiky* 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006, 80 s. Texty k distančnímu vzdělávání v rámci kombinovaného studia. ISBN 80-244-1193-8.

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. *Sociální komunikace: [texty k distančnímu a kombinovanému studiu]*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, 79 s. ISBN 80-244-1357-4.

BENEŠ, Milan. *Andragogika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 135 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2580-2.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

HRADEČNÁ, Marie. *Vybrané problémy sociální pedagogiky: [skripta]*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1995, 89 s. ISBN 80-7184-015-7.

INDRÁK, Antonín. *Psychologické základy vzdělávání dospělých*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011, 49 s. ISBN 978-80-244-2718-8.

KOMENSKÝ, Jan Amos. *Labyrint světa a ráj srdce, to jest: Světél vymalování, kterak v tom světě a věcech jeho všechněch nic není než matení ..* Praha: Kalich, 1948, 255-[I] s.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006, 368 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.

PALÁN, Zdeněk. *Lidské zdroje: výkladový slovník: výchova, vzdělávání, péče, řízení*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2002, 280 s. ISBN 80-200-0950-7.

PALÁN, Zdeněk. *Základy andragogiky*. Praha: Vysoká škola J.A. Komenského, 2003, 199 s. ISBN 80-86723-03-8.

PALÁN, Zdeněk a Tomáš LANGER. *Základy andragogiky*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2008, 184 s. ISBN 978-80-86723-58-7.

PELIKÁN, Jiří. *Hledání těžiště výchovy*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2007, 175 s. ISBN 978-80-246-1265-2.

PRŮCHA, Jan a Jaroslav VETEŠKA. *Andragogický slovník*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 294 s. ISBN 978-80-247-3960-1.

RABUŠICOVÁ, Milada (ed.) a Ladislav RABUŠIC (ed.). *Učíme se po celý život?: o vzdělávání dospělých v České republice*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, 339 s. ISBN 978-80-210-4779-2.

ŠERÁK, Michal a Miroslava DVOŘÁKOVÁ. *Kapitoly z teorie a praxe vzdělávání dospělých*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Institut vzdělávání a poradenství, 2009, 138 s. ISBN 978-80-213-2001-7.

ŠERÁK, Michal. *Zájmové vzdělávání dospělých*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 207 s. ISBN 978-80-7367-551-6.

VALENTA, Milan a kolektiv. *Encyklopedický slovník pedagogiky dospělých*. Praha: 1973, bez uvedení stran

VYHNÁNKOVÁ, Kateřina. *Vzdělávání dospělých v České republice a Evropské unii*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2007, 136 s. ISBN 978-80-86723-46-4.

Zpravodaje

Kulturní informační centrum. *Velešínský zpravodaj*. Vydání leden až listopad. 2015.

Elektronické zdroje

ŠERÁK, Michal. „Zájmové vzdělávání dospělých.“ 10. 7. 2008, [Online]. [cit. 2015-02-03] Dostupné z <http://www.respektinstitut.cz/2008/07/10/clanek-futura-zajmovevzdelavani%20dospelych>

Věštník MŠMT. „Statut rady MŠMT pro zájmové vzdělávání.“ 2002/ 7, [Online]. [cit. 2015-02-03] Dostupné z <http://www.msmt.cz/dokumenty/2002-7>

Webové stránky

Webové stránky fotbalové klubu FC Velešín. Dostupné z <http://fcvelesin.cz>

Webové stránky Kulturního informačního centra. Dostupné z <http://www.kicvelesin.cz>

Webové stránky Mateřského centra Klubíčko. Dostupné z <http://www.mcvelesin.unas.cz>

Webové stránky města Velešín. Dostupné z <http://www.velesin.cz>

Webové stránky Městské knihovny. Dostupné z <http://knihovna.velesin.cz>

Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Seznam použitých otázek v rozhovoru

Příloha č. 2 – Odpovědi zástupců jednotlivých institucí na otázky v příloze č. 1

Příloha č. 3 – Velešínský zpravodaj

Příloha č. 4 – Příklad navrženého katalogového listu

Seznam použitých otázek v rozhovoru

1. Jaká je obsahová náplň vaší zájmově vzdělávací instituce?
2. Jakým způsobem se podílíte na poskytování aktivit pro dospělé ve Velešíně?
3. Kdo se ve vaší instituci zabývá přípravou nabídek kurzů a zájmových aktivit, respektive jaká je vaše organizační struktura?
4. Využíváte pro svou činnost převážně stále pracovníky, nebo zapojujete do přípravy jednotlivých aktivit i externí odborníky?
5. Jakým způsobem informujete a propagujete vaše kurzy a aktivity v dané lokalitě?
6. Na co kladete hlavní důraz při tvorbě vašich zájmových kurzů a jiných aktivit pro veřejnost?
7. Jakou formou probíhají vámi vybrané akce pro dospělé? (Besedy, kurzy, přednášky aj.)
8. Jakým způsobem získáváte finanční prostředky pro chod vaší instituce?
9. Je možné v rámci vaší nabídky absolvovat některé zájmové kurzy či jiné pořádané aktivity i bezplatně?
10. Přizpůsobujete podmínky vašich činností široké veřejnosti, nebo jsou vaše kurzy a aktivity úzce profilované?
11. Jaká si myslíte, že je motivace vašich účastníků pro vyhledání konkrétního zájmového kurzu nebo aktivity ve vaší instituci?

12. Tvoříte vámi nabízené činnosti pouze příležitostně/ sezónně, nebo se ve vaší instituci zaměřujete na poskytování systematické a pravidelné nabídky zájmových aktivit?
13. Navštěvují vámi provozované akce spíše ženy nebo muži?
14. Zjišťujete zpětnou vazbu od účastníků, kteří se účastnili vámi provozovaných zájmových činností, a dokážete s takto získanými informacemi dále pracovat a přizpůsobovat se poptávce po zájmových aktivitách ve Velešíně?

Odpovědi zástupců jednotlivých institucí na otázky v příloze č. 1

Městská knihovna ve Velešíně

Na mé otázky odpovídala paní Mgr. Kamila Stehlíková, která je vedoucí knihovny od roku 2013.

1. Jaká je obsahová náplň vaší zájmově vzdělávací instituce?

Když opomenou hlavní funkci knihovny, kterou je půjčování knih pro děti, mládež i dospělé, pořádáme zde i různé zájmově vzdělávací programy pro dospělé. V podstatě je možné se zde účastnit i různých přednášek na zajímavá témata. Jednou z posledních přednášek, která měla velký úspěch, byla ta o grafologii. Jinak co se týče dalšího zájmového vzdělávání pro dospělé, myslím si, že ze strany dospělých není příliš velký zájem.

2. Jakým způsobem se podílíte na poskytování aktivit pro dospělé ve Velešíně?

To budou především ty různé přednášky. Kurzy spíše nepořádáme. Občas byl zájem o kurz na počítačích, ale to teď už také opadlo.

3. Kdo se ve vaší instituci zabývá přípravou nabídek kurzů a zájmových aktivit, respektive jaká je vaše organizační struktura?

Jedinou osobou, která má zde vše na starosti, jsem já. Navíc mám k výpomoci občas paní, která je zde zaměstnaná brigádně.

4. Využíváte pro svou činnost převážně stále pracovníky, nebo zapojujete do přípravy jednotlivých aktivit i externí odborníky?

Pokud pořádáme některou z přednášek či besed, zveme si na tyto akce odborníky, kteří se daným tématem zabývají. Jinak jak už jsem zmínila, o chod a pořádání akcí se tu starám já.

5. Jakým způsobem informujete a propagujete vaše kurzy a aktivity v dané lokalitě?

Asi nejvíce využíváme možnosti Velešínského zpravodaje, kde informujeme veřejnost o otevírací době, přednáškách apod. Najít nás můžete i na internetových stránkách.

6. Na co kladete hlavní důraz při tvorbě vašich zájmových kurzů a jiných aktivit pro veřejnost?

Nesmějte se, ale hlavní důraz kladu především na to, aby na pořádanou akci pro dospělé vůbec někdo dorazil.

7. Jakou formou probíhají vámi vybrané akce pro dospělé? (Besedy, kurzy, přednášky aj.)

Především jsou to jednorázové besedy a přednášky na různá témata. Kurzy, jak už jsem zmínila, vesměs nepořádáme, protože o ně není z řad dospělých ve Velešíně zájem.

8. Jakým způsobem získáváte finanční prostředky pro chod vaší instituce?

Naše knihovna spadá pod město Velešín, a proto jsme financováni z rozpočtu města.

9. Je možné v rámci vaší nabídky absolvovat některé zájmové kurzy či jiné pořádané aktivity i bezplatně?

Veškeré vstupné je dobrovolné, pokud nedorazí na přednášku někdo z odborníků, kdo si vyloženě nastaví cenu.

10. Přizpůsobujete podmínky vašich činností široké veřejnosti, nebo jsou vaše kurzy a aktivity úzce profilované?

Městská knihovna slouží především dětem a mládeži, ale navštěvují nás i mladí dospělí a rodiče dětí.

11. Jaká si myslíte, že je motivace vašich účastníků pro vyhledání konkrétního zájmového kurzu nebo aktivity ve vaší instituci?

Nejvíce jsou to osvědčené přednášky s cestovateli a spisovateli. To máme zkušenost, že dospělí k nám nalákáme.

12. Tvoříte vámi nabízené činnosti pouze příležitostně/ sezónně, nebo se ve vaší instituci zaměřujete na poskytování systematické a pravidelné nabídky zájmových aktivit?

Spíše se zaměřujeme na zimní měsíce. Od jara do podzimu máme takovou zkušenost, že jsou lidé raději na zahrádkách, a proto pořádáme přednášky a besedy od října do začátku jara.

13. Navštěvují vámi provozované akce spíše ženy nebo muži?

To si myslím, že je tak na půl. I když v poslední době jsou to více ženy.

14. Zjišťujete zpětnou vazbu od účastníků, kteří se účastnili vámi provozovaných zájmových činností, a dokážete s takto získanými informacemi dále pracovat a přizpůsobovat se poptávce po zájmových aktivitách ve Velešíně?

Obyvatelé se většinou ptají sami, zda bude nějaká nová přednáška, nebo nám i sami dávají své podněty, co by se jim líbilo, abych pro ně připravila. Hodně se zajímají o tyto zájmově vzdělávací přednášky důchodci, kdy je každá přednáška dělaná volnou formou vzdělávání. Jak už jsem zmínila, velký úspěch zde měla právě grafologie a různé povídky o cestování. O více odborné kurzy není prostě zájem. Zpětnou vazbu tedy získáváme přímo od lidí, aniž bychom si o ni řekli.

Kulturní informační centrum

Na mé otázky v kulturním informačním centru odpovídala paní Hana Růžičková, která zde zastává funkci ředitelky od roku 2005.

1. Jaká je obsahová náplň vaší zájmově vzdělávací instituce?

To je na nás velmi široká otázka. Vzhledem k tomu, že ve Velešíně představujeme nejvíce rozsáhlou nabídku různých aktivit, mohu rozdělit naši obsahovou náplň do několika oblastí. Do hlavní činnosti kulturního informačního střediska zařazujeme chod kina, promítání a pořádání divadla. Pak máme na starosti i vedlejší budovu, kde se nachází infocentrum města Velešín, výstavní galerie a také muzeum. K tomu všemu máme navíc doplňkové činnosti a zde se již více věnujeme právě zájmovému vzdělávání dospělých.

2. Jakým způsobem se podílíte na poskytování aktivit pro dospělé ve Velešíně?

Jak už jsem zmínila u první otázky, podílíme se na poskytování aktivit pro dospělé většinou v rámci doplňkových aktivit. Pořádáme různé jazykové kurzy, počítačové vzdělávání, ale také občas otevíráme i taneční kurzy pro dospělé. Navíc vydáváme velmi populární Velešínský zpravodaj. Představujeme i zázemí pro další zájmově vzdělávací spolky a organizace, kterým pronajímáme naše prostory.

3. Kdo se ve vaší instituci zabývá přípravou nabídek kurzů a zájmových aktivit, respektive jaká je vaše organizační struktura?

Především se na přípravě podílím právě já a moje kolegyně a na druhé budově působí ještě kolega. Všichni tři zde pracujeme na hlavní pracovní poměr.

4. Využíváte pro svou činnost převážně stále pracovníky, nebo zapojujete do přípravy jednotlivých aktivit i externí odborníky?

Kromě nás tří se na různé akce najímají jednorázově brigádníci. Pokud pořádáme kurzy, jsou na ně najímáni odborníci vždy pro daný kurz. Jinak musím zmínit, že máme velkou oporu právě ve spolupracujících spolcích a organizacích ve Velešíně, kdy jsme pro různé akce schopni spolupracovat. Takto například pořádáme různé venkovní akce. Mnoho z takových akcí vytváříme i ve spolupráci s místními sportovními kluby. Často máme také nahlášené dobrovolníky, kteří pro nás pracují bezplatně.

5. Jakým způsobem informujete a propagujete vaše kurzy a aktivity v dané lokalitě?

Vydáváme městský kulturní program, Velešínský zpravodaj, máme Facebook i webové stránky kina. Jinak komplexní webové stránky městského informačního střediska jsou ve výstavbě. Dále vylepujeme plakáty a dáváme informace do místních novin a využíváme i jiných tiskovin.

6. Na co kladete hlavní důraz při tvorbě vašich zájmových kurzů a jiných aktivit pro veřejnost?

Podle poptávky. Ono se to všechno za posledních 12 let hodně změnilo. Na začátku byla hodně aktivní generace obyvatel ve středním věku, kteří neuměli anglicky, takže byl velký zájem o pořádání jazykových kurzů. Za posledních 10 let, kdy již mají jazyk většina mladých ve škole, tento zájem u dospělých opadnul. Dříve také chodili starší a důchodci na počítačové kurzy, na které jsme dostávali dotace. Dnes již ale také zájem není tak velký, a proto tyto kurzy již nepořádáme, nebo pouze příležitostně, když se objeví větší poptávka.

Musíme dbát velký důraz na to, co je aktuálně moderní a po čem je poptávka. Nově teď máme například poptávku po zdravotnickém kurzu první pomoci pro širokou veřejnost. Takže dbáme na to, abychom sehnali lektora, který bude schopen tuto problematiku dospělým podat i zábavnou formou. Jedna z kolegyně například vedla drátkování, o které byl velký zájem. Občas přijdou s nápadem i sami občané, že by rádi v rámci našeho centra uspořádali nějaký kurz nebo přednášku.

7. Jakou formou probíhají vámi vybrané akce pro dospělé? (Besedy, kurzy, přednášky aj.)

Jak už jsem zmiňovala, pořádáme různé zájmově vzdělávací kurzy pro dospělé, organizujeme zajímavé přednášky a besedy na různá aktuální témata. Ve Vedlejší budově pořádáme výstavy a vernisáže a občas máme nějakou aktivitu i v rámci muzea. Myslím, že jsme ve Velešíně nejrozsáhlejším střediskem, které nabízí komplexní možnosti, co se týče trávení volného času nejen pro dospělé.

8. Jakým způsobem získáváte finanční prostředky pro chod vaší instituce?

Jsme příspěvkovou organizací města, podobně jako městská škola a školka. Dostáváme příspěvky na naše činnosti, na energie apod. Spravujeme obě dvě budovy. Máme ale krapet jiný způsob financování mezd. Provozovatel hradí za hlavní činnost, ale na doplňkové činnosti jsou zde živnostenská oprávnění a musíme se starat o to, aby tyto aktivity nebyly ztrátové. Žádáme o různé granty a dotace. Někdy dostaneme třeba jen polovinu a pak se shání dál sponzoři.

9. Je možné v rámci vaší nabídky absolvovat některé zájmové kurzy či jiné pořádané aktivity i bezplatně?

Vzhledem k tomu, že na zájmově vzdělávací kurzy pro dospělé nedostáváme od města příspěvek, bývají placené, aby se uhradily náklady na lektora, na pronájem a energie. Na některé ale dostáváme dotace, ty jsou poté levnější. Navíc jsme i plátcí DPH, o které navyšujeme cenu.

Bezplatně je možné navštívit akce, které pořádáme ve spolupráci s městem Velešín a na které nám tedy město přispívá. Dokud jsou tedy peníze od zřizovatele, snažíme se některé aktivity pořádat i bezúplatně. Jednou z posledních kulturně vzdělávacích akcí, bylo promítání dokumentárního filmu o Malši, kde bylo pouze symbolické vstupné, aby se pokryly náklady za energie.

10. Přizpůsobujete podmínky vašich činností široké veřejnosti, nebo jsou vaše kurzy a aktivity úzce profilované?

Nemáme úzce profilované kurzy a aktivity. Přizpůsobujeme se široké veřejnosti a aktuální poptávce. Naše kurzy a činnosti se snažíme pružně plánovat podle změny zájmu. Proto si myslím, že jsme i nejnavštěvovanějším centrem ve Velešíně.

11. Jaká si myslíte, že je motivace vašich účastníků pro vyhledání konkrétního zájmového kurzu nebo aktivity ve vaší instituci?

Určitě je vidět na účastnících chuť se vzdělávat. Spolupracujeme i s univerzitou třetího věku, na kterou máme grant ve smyslu studia pro dospělé a seniory při vysoké škole, kdy se dojíždí i do Českých Budějovic. Pomalší si od nás navíc pronajímá místnost. Kurzy jsou pořádané i přes internet. V nabídce jsou různá témata, která když zájemce zajímají, zaplatí za ně symbolický poplatek.

12. Tvoříte vámi nabízené činnosti pouze příležitostně/ sezónně, nebo se ve vaší instituci zaměřujete na poskytování systematické a pravidelné nabídky zájmových aktivit?

Naše aktivity tvoříme systematicky a pravidelně.

13. Navštěvují vámi provozované akce spíše ženy nebo muži?

Tak na tuhle otázku mohu odpovědět tak, že nás navštěvují děti od půl roku až po seniory do sta let. Ženy i muži navzájem. O návštěvnost nouzi nemáme.

14. Zjišťujete zpětnou vazbu od účastníků, kteří se účastnili vámi provozovaných zájmových činností, a dokážete s takto získanými informacemi dále pracovat a přizpůsobovat se poptávce po zájmových aktivitách ve Velešíně?

Skvěle nám v poslední době funguje na zpětnou vazbu i na informování Facebook. Jinak starší lidé bez internetu to většinou říknou osobně. Jsme přeci

jenom malé město, kde se všichni známe a starší spoluobčané k nám chodí velmi pravidelně a dá se říct, že navštěvují opravdu vše, co v rámci zájmového vzdělávání dospělých uspořádáme. Občas té zpětné vazby máme až příliš. Máme různé reakce na to, co se komu líbilo a co naopak nemáme opakovat.

Výhodou takto bohaté zpětné vazby je určitě to, že mohu já i kolegové pružně reagovat na aktuální poptávku a přání obyvatel.

Smíšený chrámový sbor a orchestr

Na mé otázky odpovídala paní Mgr. Marie Pešková, která vede sbor od roku 2001.

1. Jaká je obsahová náplň vaší zájmově vzdělávací instituce?

Jednoznačně zpět a hra na hudební nástroje.

2. Jakým způsobem se podílíte na poskytování aktivit pro dospělé ve Velešíně?

Provozujeme chrámový sbor a s tím související i orchestr, který nás doprovází. Nabízíme možnost přidat se k nám pro kohokoliv, kdo je stejně zapálený pro danou věc, jako my.

3. Kdo se ve vaší instituci zabývá přípravou nabídek kurzů a zájmových aktivit, respektive jaká je vaše organizační struktura?

Sbor vedu již řadu let já. Jinak jsme příspěvkovou organizací. Když se pořádají například muzikantské plesy, nebo když se plánují koncerty v zahraničí, sejde se nás okolo deseti lidí, kteří tvoříme pevné jádro našeho spolku a připravujeme samotnou organizaci a věci s tím spojené. Nejsme za to ale placeni.

4. Využíváte pro svou činnost převážně stále pracovníky, nebo zapojujete do přípravy jednotlivých aktivit i externí odborníky?

Máme přibližně šedesát zpěváků a okolo osmnácti hudebníků. Na různé koncerty si zveme i externí profesionály. Většinou si půjčujeme hudebníky a sólisty z Jihočeského divadla, ale výjimkou není ani hostování někoho z Národního divadla.

5. Jakým způsobem informujete a propagujete vaše kurzy a aktivity v dané lokalitě?

Náš varhaník je zapálený člověk do propagace našeho spolku, a proto se o vše spojené s naším zviditelněním stará převážně on. Připravujeme různé letáky, inzerujeme ve Velešínském zpravodaji a v Portosu, což je farní zpravodaj. Hodně se nám vyplácí i emailová komunikace se členy i s veřejností.

6. Na co kladete hlavní důraz při tvorbě vašich zájmových kurzů a jiných aktivit pro veřejnost?

Při náběru nových členů dbáme především na to, aby to byli zapálení lidé pro zpěv nebo hru na určitý hudební nástroj a především také na to, aby to byli osoby s hudebním nadáním. Veřejnosti se prezentujeme tak, že k nám může nastoupit každý, kdo tyto podmínky splňuje. Může si přijít vyzkoušet naše zkoušky, nechat se prověřit u klavíru, zda umí zpívat. Klademe také důraz na to, aby s námi chtěl člověk chodit pravidelně na zkoušky, které se konají jednou týdně po celý rok kromě července. Mnohdy se nám totiž stalo, že jsme do našeho spolku vzali osoby, které to bavilo půl roku, a pak přestali chodit na zkoušky, také členy nehledáme.

7. Jakou formou probíhají vámi vybrané akce pro dospělé? (Besedy, kurzy, přednášky aj.)

Především jsou to pravidelné zkoušky, kde se učíme nový i stávající repertoár, učíme se společně sehrát a sezpívat. Poté to jsou naše vystoupení, ať už chrámový sbor v kostele či alternativní koncerty. Věřím, že naše aktivity mají zájmově vzdělávací potenciál i pro návštěvníky jednotlivých kurzů. Zpíváme a

hrajeme jak klasické věci od světoznámých skladatelů, tak se snažíme obohacovat naše vystoupení i něčím novým.

Co je jistě zajímavé, je to, že jezdíme pravidelně zpívat a koncertovat do zahraničí. Máme dobré vztahy například v Německu, Rakousku i v Polsku. V rámci těchto cest se snažíme plánovat i poznávací výlety po okolí, podle toho kde zrovna vystupujeme.

8. Jakým způsobem získáváte finanční prostředky pro chod vaší instituce?

Jsme příspěvkovou organizací a dostáváme na chod určitou částku z dotací města Velešín a z Jihočeského kraje. Na naše koncerty je dobrovolné vstupné. Z takto získaných peněz platíme autobusy na koncerty, které se pořádají mimo město Velešín a platíme z tohoto rozpočtu i profesionály, které zveme na spoluúčast na našich koncertech. Sbor a orchestr zpívají a hrají zadarmo.

9. Je možné v rámci vaší nabídky absolvovat některé zájmové kurzy či jiné pořádané aktivity i bezplatně?

Jak už jsem se zmínila dříve, každý kdo si věří, že má hudební nadání ať už pro zpěv nebo pro hru na některý z hudebních nástrojů, může zažádat o přijetí do našeho spolku. Jediné co se hradí, jsou například částečné poplatky za dopravu či ubytování při zahraničních koncertech, pokud nejsou hrazené od pořadatelů, nebo pokud na ně nezískáváme příspěvek od města.

10. Přizpůsobujete podmínky vašich činností široké veřejnosti, nebo jsou vaše kurzy a aktivity úzce profilované?

Naše činnost je velmi úzce specifikována. Sice nabízíme možnost stát se našimi členy pro kohokoliv, ale jak už jsem zmínila, musí umět buď zpívat, nebo hrát na hudební nástroje.

11. Jaká si myslíte, že je motivace vašich účastníků pro vyhledání konkrétního zájmového kurzu nebo aktivity ve vaší instituci?

Motivací určitě nejsou peníze. Členové za účast na koncertech nedostávají zapláceno. Nemáme rutinní techniku, ale jsme pro naši činnost až neskutečně zapálení. Učíme se stále něčemu novému. Ve Velešíně máme navíc mnohaletou historii a výbornou pověst. Věřím, že jsme jedním z nejuznávanějších zájmově vzdělávacích spolků v okolí.

12. Tvoříte vámi nabízené činnosti pouze příležitostně/ sezónně, nebo se ve vaší instituci zaměřujete na poskytování systematické a pravidelné nabídky zájmových aktivit?

Zkoušky pořádáme pro naše členy pravidelně každý týden. Klademe důraz, aby absence byla opravdu minimální. V rámci letních prázdnin si děláme volno i my, většinou v červenci. Od září ale již opět koncertujeme a musíme se tedy pravidelně scházet a trénovat. Nejvíce koncertů míváme kolem Vánočního adventu. Hodně koncertů bývá i okolo Velikonoc.

13. Navštěvují vámi provozované akce spíše ženy nebo muži?

U nás je to tak půl na půl. Možná ve sboru je více žen, ale rozdíl je opravdu minimální.

14. Zjišťujete zpětnou vazbu od účastníků, kteří se účastnili vámi provozovaných zájmových činností, a dokážete s takto získanými informacemi dále pracovat a přizpůsobovat se poptávce po zájmových aktivitách ve Velešíně?

Zpětnou vazbou jsou pro nás především ohlasy od lidí, kteří navštívili naše koncerty. Dávají nám i podněty, co bychom mohli nastudovat a přidat příště do repertoáru. Hodně pozitivních referencí máme i přes emaily. Hodně lidí překvapuje, že tak malé město, jako je Velešín, má tak kvalitní chrámový sbor a je schopno pořádat koncerty na tak vysoké úrovni a to i přesto, že jsme spíše amatéři či poloprofesionálové.

Klub maminek- Velešínské Klubíčko

Na mé otázky odpovídala paní Petra Bártová, která ve Velešínském Klubíčku zastává pozici předsedkyně.

1. Jaká je obsahová náplň vaší zájmově vzdělávací instituce?

To je docela široká otázka. Samozřejmě, jak náš nadpis napovídá, věnujeme se zájmovým vzdělávacím aktivitám pro děti předškolního i školního věku, ale co možná stále hodně obyvatel Velešína neví, pořádáme i různé vzdělávací kroužky a přednášky pro dospělé. Většina aktivit, které organizujeme pro děti, bývají i ve spojení právě s jejich rodiči či prarodiči.

2. Jakým způsobem se podílíte na poskytování aktivit pro dospělé ve Velešíně?

Pokud bych měla zmínit pouze aktivity, které jsou nabízené i pro dospělé, určitě by to bylo středeční dopolední tvoření pro děti s maminkami na rodičovské dovolené. Pravidelně se zde schází maminky s dětmi za účelem tvoření a absolvování různých zájmových kurzů. Vždy se snažíme připravit pro maminky i děti zajímavou náplň, aby se pokaždé naučily s dětmi něco nového.

Další aktivitou, o které zatím mnoho našich spoluobčanů neví, jsou sportovní kroužky. Provozujeme cvičení pro zdraví a jógu nejen pro děti, ale právě i pro dospělé. Stejně tak je možné přihlásit se na Nordic Walking a SM systém.

Jako novinku bych určitě zmínila i zájmově vzdělávací kurs Feursteinovy metody instrumentálního obohacování, který chceme nabízet i dospělým.

3. Kdo se ve vaší instituci zabývá přípravou nabídek kurzů a zájmových aktivit, respektive jaká je vaše organizační struktura?

Co se týče naší instituce, jsme prozatím ještě občanským sdružením, ale do roka plánujeme změnu na jiný subjekt. Na otázku, kdo se u nás zabývá přípravou kurzů, mohu odpovědět tak, že je to u každé aktivity různé. Například již zmíněné

středeční dopoledne připravují i maminky navzájem sami sobě. Co se týče cvičení a dalších kurzů, většinou se jedná taktéž o maminky, které přijdou s nápadem zájmově vzdělávacího programu a pokud je o danou aktivitu zájem, přidá se do našich stálých aktivit.

Asi bych měla zmínit, že hodně aktivit tvoříme i na základě nabídek, které nám chodí emailem a my je dál prezentujeme maminkám, zda by o jejich uskutečnění měly zájem.

4. Využíváte pro svou činnost převážně stále pracovníky, nebo zapojujete do přípravy jednotlivých aktivit i externí odborníky?

Jde o to, že my zaměstnance jako takové nemáme, kromě paní na úklid, která zde pracuje na dohodu. Jak už jsem se zmínila, hodně aktivit zajišťují maminky a návštěvníci sami, vesměs na bázi dobrovolnosti bez nároku na odměnu. Externí odborníky zapojujeme na různé jednorázové přednášky a akce.

5. Jakým způsobem informujete a propagujete vaše kurzy a aktivity v dané lokalitě?

Zde vám mohu odpovědět zcela jasně a jednoduše. Máme své webové stránky a informace zveřejňujeme i na našich stránkách na Facebooku. Stejně jako většina ostatních spolků ve Velešíně využíváme hojně k informování veřejnosti Velešínský zpravodaj a pokud se ve Velešíně pořádá nějaká veřejná akce, snažíme se rozdávat i letáčky.

6. Na co kladete hlavní důraz při tvorbě vašich zájmových kurzů a jiných aktivit pro veřejnost?

Především se snažíme o to, aby naše aktivity byly zajímavé a přínosné. Máme takovou zásadu, že se vyhýbáme tzv. „křiklavým nabídkám“ a spíše se snažíme organizovat seriózní a tradiční akce. Abyste si to mohla lépe představit, než abychom koupili křiklavý skákací hrad, který děti a jejich rodiče nikterak nerozvíjí, investujeme peníze do pořízení rukodělných pomůcek pro kurzy tvoření dětí s maminkami.

7. Jakou formou probíhají vámi vybrané akce pro dospělé? (Besedy, kurzy, přednášky aj.)

Čistě pro dospělé jsou to různé přednášky a besedy. Například naposled jsme tu měli pro maminky besedu o výhodách látkových plenek. V poslední době se zaměřujeme i na vytvoření Montessori centra a propagování Feursteinovy metody instrumentálního obohacování, a proto jsme měli například různé přednášky na tyto témata. Jinak to jsou samozřejmě různé kurzy a kroužky.

8. Jakým způsobem získáváte finanční prostředky pro chod vaší instituce?

Vzhledem k tomu, že jsme vesměs neziskové občanské sdružení, žádáme o příspěvek na chod našeho centra od města Velešín. Taktéž jsme již letos třetím rokem zažádali o poskytnutí grantu z Jihočeského kraje a zároveň máme požádáno o příspěvek na vytvoření a vedení Montessori prostředí pro rodiny s dětmi.

Za většinu našich aktivit se neplatí, případně se jedná o symbolickou částku, která pokryje náklady na úklid, pronájem prostor ve škole a na nákup materiálu pro kurzy a kroužky.

9. Je možné v rámci vaší nabídky absolvovat některé zájmové kurzy či jiné pořádané aktivity i bezplatně?

Většina našich aktivit je bezplatná, nebo se vybírá pouze symbolický poplatek. Například vstupné na středeční tvořivé dopoledne je pouze 30,- Kč. Pokud tvoří kroužky a kurzy samotné maminky, většinou je vstup také bezplatný, pouze se vybírá opět symbolická částka v řádu několika desítek korun na provoz.

10. Přizpůsobujete podmínky vašich činností široké veřejnosti, nebo jsou vaše kurzy a aktivity úzce profilované?

Snažíme se prezentovat naše aktivity široké veřejnosti. Jak už jsem zmínila, pořádáme kurzy a kroužky nejen pro děti a jejich rodiče, ale i čistě pro dospělé. Máme ale prozatím takovou zkušenost, že hodně lidí má ve Velešíně v podvědomí, že jsme pouze mateřské centrum pro děti a maminky a nejspíš se ostýchají či nevědí, že by se některých aktivit mohli také zúčastnit a to i přesto, že děti nemají, nebo že jsou jejich děti již odrostlé.

11. Jaká si myslíte, že je motivace vašich účastníků pro vyhledání konkrétního zájmového kurzu nebo aktivity ve vaší instituci?

Motivací a tím, co přivádí naše účastníky, je jistě v našem případě doporučení od již stávajících účastníků našich zájmově vzdělávacích aktivit. Hodně často si maminky mezi sebou řeknou, jaké kurzy zrovna probíhají a kam by se mohli přijít podívat.

12. Tvoříte vámi nabízené činnosti pouze příležitostně/ sezónně, nebo se ve vaší instituci zaměřujete na poskytování systematické a pravidelné nabídky zájmových aktivit?

Tak určitě tvoříme naše aktivity pravidelně. Příležitostně se jedná pouze o jednorázové přednášky či besedy s různými odborníky, které k nám do centra pozveme. Jinak nabízíme kurzy a kroužky prakticky po celý rok kromě letních prázdnin. Ale i v tomto období je možné, aby se maminky domluvily a zapůjčily si v případě nepříznivého počasí klíče od centra a mohly si sem s dětmi přijít hrát a tvořit.

13. Navštěvují vámi provozované akce spíše ženy nebo muži?

Tohle je hezká otázka, na kterou musím odpovědět skoro jednoznačně, že naše centrum navštěvují převážně ženy, ale v poslední době již není výjimkou, že například na středeční dopoledne dochází i tatínkové. Pokud se jedná o různé rodinné akce, přichází většinou oba rodičové.

14. Zjišťujete zpětnou vazbu od účastníků, kteří se účastnili vámi provozovaných zájmových činností, a dokážete s takto získanými informacemi dále pracovat a přizpůsobovat se poptávce po zájmových aktivitách ve Velešíně?

Zpětnou vazbu zjišťujeme průběžně, ale nepoužíváme k tomu žádné dotazníky. Ptáme se maminek, zda se jim naše náplň líbí a zda je něco, co by ještě uvítaly. Pouze jedinkrát jsme využili krátkého dotazníku, ve kterém jsme zjišťovali, o jaké další aktivity by měli účastníci zájem.

FC Velešín – fotbalový klub

Na mé otázky odpovídal pan Robert Šebesta, který je jednatelem fotbalového klubu.

1. Jaká je obsahová náplň vaší zájmově vzdělávací instituce?

Obsahovou náplní naší organizace je vedení lidí od dětství až po dospělost ke sportovní činnosti, v našem případě přímo k fotbalu.

2. Jakým způsobem se podílíte na poskytování aktivit pro dospělé ve Velešíně?

Kromě celkové organizace fotbalové činnosti, kde působím jako předseda, pomáháme i s organizací dětského a sportovního plesu ve městě Velešín. Zároveň umožňujeme i kynologům, aby v našem areálu mohli organizovat mistrovství v kynologii.

3. Kdo se ve vaší instituci zabývá přípravou nabídek kurzů a zájmových aktivit, respektive jaká je vaše organizační struktura?

Jsme příspěvková organizace, která byla založena v roce 1935, takže máme ve Velešíně dlouhou tradici. V letošním roce 2015 oslavíme v červnu 80. výročí od založení. Naše organizační struktura se skládá z valné hromady, kterou tvoří jednatel a zároveň předseda. Dále jsou to organizační pracovníci, kteří mají na

starosti plánování utkání a zřizování registrací pro hráče. Veškeré zájmové aktivity a nabídky kurzů zaštiťuje a vyřizuje předseda organizace.

4. Využíváte pro svou činnost převážně stále pracovníky, nebo zapojujete do přípravy jednotlivých aktivit i externí odborníky?

Převážně máme stále pracovníky, kteří tvoří stálí trenéři. Máme zde přípravky pro malé děti, žáky, dorost a co vás asi nejvíc zajímá, věnujeme se i dospělým mužům. Externě využíváme pracovníky, kteří jsou školitelé pro naše trenéry, abychom rozvíjeli jejich znalosti a zkušenosti.

5. Jakým způsobem informujete a propagujete vaše kurzy a aktivity v dané lokalitě?

Hlavním zdrojem naší propagace je stejně jako u většiny jiných spolků ve Velešíně náš Velešínský zpravodaj. Občas také vylepujeme plakáty na plánované akce a nyní i nově zřizujeme webové stránky, které by měli být do budoucna hlavním informačním portálem fotbalového klubu. Jen tak pro zajímavost, občas jsme využili i možnosti veřejného rozhlasu.

6. Na co kladete hlavní důraz při tvorbě vašich zájmových kurzů a jiných aktivit pro veřejnost?

Hlavní důraz u nás klademe na pohybovou aktivitu a rozvíjení týmového ducha.

7. Jakou formou probíhají vámi vybrané akce pro dospělé? (Besedy, kurzy, přednášky aj.)

Jednou ročně probíhají valné hromady se všemi členy organizace, kde se projednávají další cíle klubu, hospodaření, organizování a plánování akcí. Našimi aktivitami jsou převážně pravidelné tréninky a fotbalová utkání.

8. Jakým způsobem získáváte finanční prostředky pro chod vaší instituce?

Hlavní část finančních prostředků tvoří dotace od města Velešín. Dále získáváme sponzorské příspěvky od různých společností, za které jim náš klub poskytuje reklamu. Dále vybíráme členské příspěvky a dostáváme i příspěvky z fotbalové asociace.

9. Je možné v rámci vaší nabídky absolvovat některé zájmové kurzy či jiné pořádané aktivity i bezplatně?

Veškerá činnost se provádí bezplatně. Jedinou formou příspěvku od samotných účastníků, jsou členské příspěvky, které se hradí jedenkrát ročně. Příspěvek je nutno uhradit, pokud se členovi našeho klubu vytváří registrace, aby mohl hrát mistrovská utkání.

10. Přizpůsobujete podmínky vašich činností široké veřejnosti, nebo jsou vaše kurzy a aktivity úzce profilované?

Aktivity jsou tvořeny a určeny pro širokou veřejnost, jelikož se jedná o týmový sport. Ke hře potřebujeme vždy minimálně jedenáct hráčů a poskytujeme naše tréninky a utkání i jako zábavu pro diváky. Náš fotbalový klub chce v poslední době navštěvovat právě i čím dál víc dospělých mužů, kteří se přicházejí na tréninky uvolnit od stresu v práci.

11. Jaká si myslíte, že je motivace vašich účastníků pro vyhledání konkrétního zájmového kurzu nebo aktivity ve vaší instituci?

V dnešní době je těžké někoho motivovat a přimět k nějaké sportovní činnosti, nejen fotbalové. Převážná část motivace musí být tvořena už v útlém věku ze strany rodičů. U dospělého je to o tom, že hru tvoří parta lidí, kteří se setkávají i v běžném životě. Berou tréninky i jako formu zábavy a nechodí hrát fotbal pro peníze. Jsou to většinou ti dospělí, kteří nechtějí svůj volný čas trávit pasivně, ale zaměřují se na aktivní činnosti.

12. Tvoříte vámi nabízené činnosti pouze příležitostně/ sezónně, nebo se ve vaší instituci zaměřujete na poskytování systematické a pravidelné nabídky zájmových aktivit?

Činnost naší fotbalové organizace je celoroční. V sezóně od jara do podzimu jsou tréninky a utkání venku na hřišti. V zimě organizujeme halová utkání a využíváme pronájem hřišť s umělým trávěnkem.

13. Navštěvují vámi provozované akce spíše ženy nebo muži?

Aktivně se našich tréninků a utkání účastní muži. Naše organizace nemá ženský fotbalový klub. Pokud to beru ale z komplexního hlediska, ženy nás chodí v hojném počtu podporovat na tréninky i samotná utkání a mnohdy pomáhají i s organizací a přípravou veřejných akcí, na kterých se podílíme.

14. Zjišťujete zpětnou vazbu od účastníků, kteří se účastnili vámi provozovaných zájmových činností, a dokážete s takto získanými informacemi dále pracovat a přizpůsobovat se poptávce po zájmových aktivitách ve Velešíně?

Sami od sebe si zpětnou vazbu nezjišťujeme, protože názory dostáváme průběžně na přímo a individuálně. S názory a informacemi takto získanými, které nám dávají smysl, my se s nimi ztotožňujeme, samozřejmě dále pracujeme a snažíme se náš fotbalový klub dále vyvíjet, aby nás to zde všechny bavilo a naplňovalo.

Velešínský ZPRAVODAJ

číslo 4 - 2015 výtisk zdarma

Dopravní situace ve městě

Velešín je třetím největším městem na Českokrumlovsku - alespoň co se počtu obyvatel týče. To však neplatí pro plochu, na které se jak vnitřní město, tak jeho místní části nacházejí. V tomto směru patříme naopak k nejmenším ze všech obcí. Negativně se vše odrazilo v nedostatečné šíři ulic, v současném hodně obtížném hledání a budování parkovacích ploch a chodníků, tedy zjednodušeně možno říci i ve velice omezených možnostech zajistit bezpečnost pro všechny účastníky dopravy.

Více než deset let se vedení města snaží najít cestu, jak situaci zlepšit, a to jednak opravami či rekonstrukcemi ulic, chodníků, parkovacích ploch, tak jejich budováním. K lepšímu se změnila např. ulice v V Úvoze, U Přelozky, Zahradní, V Domkách, Kaplická, Krumlovská, Ke Kozákům, Budějovická, Šumavská, Na Hvizdálce, postupně mění tvář Sídliště, Družstevní, Na Vrších, Nad Cihelnou atd. V letošním roce budou probíhat další rozsáhlá vylepšení, která se budou týkat části ulice Kaplické (části vedoucí ke garážím a koupališti, a to včetně vodovodu a kanalizace), Školní, chodníků na Nádraží, chodníků v sídlišti Nad Cihelnou, opravy ulice U Lesa a snad se podaří zajistit prostředky i pro nové parkoviště v horní části Sídliště. Intenzivně se pracuje na projektech bezpečných přechodů u cukrárny Moka a u Penny Marketu, chystá se dopravní studie řešení neutěšené situace v ulici U Přehradý a rovněž účelové komunikace k zastávce Českých drah (ČD).

Při této příležitosti musím zmínit i rovněž dlouholetá jednání s Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD) o zajištění bezpečnosti na křižovatkách silnice I/3 (E55). Právě křižovatka u vjezdu do města od Holkova je první vlašťovkou směrem k lepšímu. V tzv. optimalizaci by tato křižovatka měla doznat podstatné změny. ŘSD s Jihočeským krajem a městem (finanční participace) za součinnosti dalších zainteresovaných orgánů (Dopravní inspektorát Policie ČR, odbor dopravy MěÚ Kaplice atd.) a projekční kanceláře ZESA připravuje řešení křižovatky v podobě písmene „T“. V rámci bezpečného překonání E55 by se měl vybudovat i podchod, který bude sloužit jak pro chodce, kteří jdou pečovat o své zahrádky, tak pro cestující

ČD, ale rovněž pro cyklisty v rámci nového propojení Vltavské a Malšské cyklostezky. To, že ne vše se dá udělat jednoduše, rychle, že narážíme na neustále se měnící normy, předpisy, nařízení a především na nedostatek peněz, je mnohdy doslova ubíjející. Přesto jsem optimista a věřím, že mnohé se dá překonat. A hlavně to nevzdáme!☺

Další „cizí“ investici zajistí Správa a údržba silnic JČ. kraje. Z peněz Evropské unie se spraví povrch silnice přes Nádraží až do Velešína včetně celé ulice Krumlovská.

Pokud vše půjde podle plánu, tak by mělo být dílo hotovo do poloviny měsíce června. Nejenom zde zdám všechny o trpělivost a hlavně řidiče i chodce o dbání pokynů vedoucích jednotlivých staveb. Vše má za cíl dopravní situaci ve městě zlepšit. K tomu však musíme přispět všichni: dodržováním dopravních předpisů počínaje a obyčejnou slušností konče.

Josef Klíma, starosta města

POSTŘEHY Z RADNICE

Jako každé jaro organizuje město ve spolupráci s ČSOP akci: **Uklidíme svět**. Zájemci z řad klubů a spolků si mohou vyzvednout podklady a pytle na ekonomickém úseku města.

V dubnu nás čeká kromě jiného i výsadba stromů v areálu koupaliště a na dalších veřejných plochách. Připravujeme IV. etapu „revitalizace zeleně“ na Sídlišti a zvelebení by se měly dočkat i betonové nádoby ve městě. V současné době probíhají výběrová řízení na dodavatele plánovaných staveb a investičních akcí.

Znovu připomínám oslavy 70. výročí konce války. V pátek 8. května budete moci shlédnout na náměstí zajímavý program. Oslavám bude předcházet tematická výstava v našem muzeu a ještě jedno překvapení nás čeká ke konci června. Pokud by se někdo chtěl připojit a pomoci s organizací, je vítán.

Informace u Jardy Bartizala v infocentru, u děvčat v KICu nebo u mě. Pokud máte něco doma (oblečení, uniformy, písemnosti, fotografie atd.), budeme vděční za každý kousek. Už teď máme velice zajímavé exponáty.

Pravděpodobně 5. května proběhne pietní akt u domu č.p. 100 V Domkách, kde je umístěna pamětní deska pilota RAF Prokopa Brázdý. Ten má v letošním roce výročí 100 let od svého narození.

Věnujte prosím pozornost článku **Biodpad** v rubrice různé – jaro je tady!!!!

Jako obvykle pár kontaktů.

Jirka Růžička, místostarosta Tel:739 026 248, ruzicka@velesin.cz

Jako obvykle pár kontaktů – pro jistotu.

MP-604189828, 739600799, mp@velesin.cz

předák prac. skupiny: 603537 754

POPLATEK ZA SVOZ A LIKVIDACI KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Upozorňujeme občany, že poplatek za svoz a likvidaci komunálního odpadu na rok 2015 ve výši 600,- Kč na jednoho poplatníka je splatný do **30.6.2015** (dle OZV Města Velešín č. 1/2014 o poplatku za komunální odpad).

Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti na území města vzniká komunální odpad, zejména která je přihlášená na území města k trvalému pobytu, jakož i ta, která má k nemovitosti nebo její části určené k bydlení na území města právo vlastnické nebo právo užívání (i odvozené) svědčící právu nájemnímu či podnájemnímu a pokud takto nemovitost, či její část, za účelem pobytu ve městě užívá.

Poplatek lze uhradit v pokladně MěÚ nebo převodním příkazem na č. účtu: 582481309/0800, který je veden u České spořitelny, a.s., ve Velešíně. Variabilní symbol uveďte ve tvaru: číslo popisné a koncové č. 4.

EO MěÚ Velešín

Od poplatku za psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.

Poplatek je možno uhradit v pokladně MěÚ, nebo převodním příkazem na č. účtu 582481309/0800, který je veden u České spořitelny, a.s., ve Velešíně.

Variabilní symbol u poplatku za psů uveďte číslo evidenční známky psa a koncové č. 2.

Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu městský úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.

Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může městský úřad zvýšit až na trojnásobek.

EO MěÚ Velešín

Společenská rubrika...

Místní poplatek ze psů

Upozorňujeme všechny držitele psů, že místní poplatek je splatný do **30.4.2015** (dle vyhlášky Města Velešín č. 1/2012 o místních poplatcích).

Sazby poplatku dle vyhlášky Města Velešín č. 1/2012 o místních poplatcích, jsou stanoveny:

1. Za prvního psa jehož držitelem je fyzická osoba bydlící:

a) v domě s více jak čtyřmi byty	800,- Kč
b) v rodinném domku	300,- Kč
c) v městské části Bor, Holkov, Chodeč, Nádraží, Skřídla (dále jen městská část)	150,- Kč

2. Za druhého a každého dalšího psa jehož držitelem je osoba bydlící:

a) v domě s více jak čtyřmi byty	1 200,- Kč
b) v rodinném domku	450,- Kč
c) v městské části	225,- Kč

3. Za prvního psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního nebo vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu bydlící:

a) v domě s více jak čtyřmi byty	200,- Kč
za druhého a každého dalšího psa	300,- Kč
b) v rodinném domku nebo v městské části	100,- Kč
za druhého a každého dalšího psa	150,- Kč

Poplatková povinnost vzniká prvním dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém pes dovršil věk tří měsíců nebo ve kterém se stal poplatník držitelem psa staršího tří měsíců.

Od poplatku v trvání jednoho roku od vzniku rozhodné skutečnosti je osvobozen držitel psa, který:

- a) převezme do držení a vlastnictví psa nalezeného na území města nebo psa prokazatelně získaného z útulku, b) svého psa opatří čipem.

Poděkování

Poděkování za dárek, blahopřání a návštěvu. Městu Velešín - Mgr. J. Klimovi a paní Uretschlägerové a Piskové, ing. Šimánkovi, sousedům Čulíkovým, Trojákovým a p. Trösterové a hasiči J. Netočnému. Za blahopřání p. Hovorkové, p. Dichtlové a rodině Kaifrových. Také děkuji p. ThMgr. Martinu Bětuňákovi, velešinskému děkanovi, za blahopřání a Boží požehnání.

Dětem a manželce, kteří vše připravili. A všem, kteří si na mne v den 90. narozenin vzpomněli.

Legát František, Holkov

Poděkování za blahopřání a dárek k narozeninám místostarostovi p. Růžičkovi, odborovému svazu Jihostroje a také milé osobní návštěvě p. Amchové a p. Sumerauerové.
Jan Pupek

Děkuji městskému úřadu a panu místostarostovi Jiřímu Růžičkovi za písemné blahopřání a dárek k mým narozeninám a paní Papírové a paní Uretschlägerové za milou návštěvu.

Josef Veselý

MŠ děkuje hasičům

Dne 12. 3. 2015 jsme celá naše školka postupně navštívila místní hasičskou zbrojnici.

Děti viděly hasičská auta, vysílačku, záchranný člun. Poslechly si houkačku a hlavně pana hasiče v plné výzbroji.

Mohly si vyzkoušet helmu, rozsvítit baterku, nastoupit do auta, zkrátka vše, co je zajímavé.

Na všechny otázky nám i dětem ochotně a s úsměvem odpovídal dobrovolný (také profesionální) hasič Kája Klein.

Moc mu za děti děkujeme, přejeme hodně pracovních i osobních úspěchů a co nejmiň opravdových výjezdů.

Za mateřskou školu E. Rytýchová

Ze života klubů a spolků...

Mateřské centrum Velešinské klubičko

Přijďte si s dětmi pohrát do našeho mateřského centra Velešinské klubičko. Těšíme se na Vás každou středu od 9:30 do 11:30, je však zapotřebí přijít nejpozději v 10:00 hodin, poté se vstupní prostory uzamykají. Kde nás najdete? Ve druhém patře základní školy nad městskou knihovnou. S sebou si nezapomeňte přezůvky pro sebe, své dítě a příspěvek ve výši 30 Kč za rodinu.

Protože jaro tluče na dveře a s ním i příznivější počasí, rušíme od dubna pravidelná páteční setkání, ale podle počasí a zájmu se lze na případném setkání domluvit na facebooku.

Ve čtvrté 2. dubna nás čeká pravidelný jarní úklid. V 10h se sejdem na dětském hřišti na Sídlišti v rámci projektu Uklid'me svět, abychom společně uklidili okolí hřiště, kde si tak rády hrají naše děti. V případě velmi nepříznivého počasí bude náhradní termín zveřejněn na facebooku. Každého malého i velkého dobrovolníka s radostí uvítáme.

Kromě pravidelných setkání maminek a dětí v klubičku, můžete i v druhém pololetí navštívit probíhající kurzy. Více informací na facebooku nebo na níže uvedených kontaktech.

Cvičení pro zdraví s Janou – více informací u Jany Soukupové na tel. 605 339 338.

Podzimní nordic walking a SM systém - Mgr. Hana Císařová, tel.: 734 256 026, hana.cisarova@email.cz

Feursteinova metoda instrumentálního obohacování - Mgr. Kamila Štindlová, k.stindlova@centrum.cz nebo tel.: 724 933 723

Taristicko-vlastivědný kroužek – Hana Vitů, tel.: 728 701 409, vituhana@seznam.cz

Užijte ve zdraví krásné jarní počasí a za MC Velešinské klubičko přeji poklidné velikonoční svátky.

Mgr. Lenka Moravcová

Myslivecké sdružení Velešín

Zdravím vás. V předešlých měsících jsem se zmínila o zvěři, kterou nejčastěji spatříme v naší honitbě. Dnes se zmíním o té zvěři, která se vyskytuje u nás méně. Mezi tuto zvěř patří daněk evropský - daněk, daněla a danče. Jeho paroží říkáme lopaty. Při říji se daněk ozývá rochááním. Daněla klade v červnu převážně 1, někdy i 2 dančata.

Další je zajíc polní - zajíc, zaječka, zajiče (zajíček). Ocásku říkáme pírkó. Žije samotářsky, v teritoriu 2 až 5km² podle potravy. Odpočívá v jednoduchém loži-pekáči. Na paši vychází za šera a v noci. Je rychlý běžec a v nouzi dovede plavat i skákat. V ohrožení vřeští. Honcování trvá od února do září a vrcholí v dubnu až červnu. Zaječka je plná 6tydnů a vrhá 1-4 mládčata na holou zem ve vhodném úkrytu. Mládčata jsou vidomá a osrstněná. Velice rychle se osamostatní. Zaječka může mít do roka 3 až 4 vrhy. Během své březosti může být znovu oplozena, takže má v sobě současně starší a mladší plod. Tento jev se vyskytuje ojediněle a nazýváme ho superfetace.

Myslivosti zdar L.Š.

Myslivecký kroužek Haluzníci

V sobotu 7.3. jsme si vyšli na jarní procházku. Naším cílem byl hrad Velešín. Sraz jsme měli v 10 hodin u kina. Když jsme se rozloučili s rodičovským doprovodem, vyrazili jsme.

Za mostem jsme si dali malou přestávku neboť nás přepadl velký hlad a žízeň. Když jsme došli na hrad, zopakovali jsme si

svačínový rituál. Zpáteční cestu jsme si prodloužili přes Varhany až do Chodče. Tam jsme si na ohni upekli buřty. Oheň nám připravili myslivci - Petr Tomášek a Pavel Švec. Honza Bartoš nám zakoupil buřtíky, za což mu srdečně děkujeme. Po tomto příjemném odpočívání a sněžení prvních jarních buřtů v letošním roce, jsme se odebrali ke kinu, kde už čekali rodiče. Na procházku šla s námi Iveta Velková s loveckým psem Elenou (jagdterier) a také rodiče Tomáše se připojili. Počasí nám přálo.

Hezké jaro přeji děti a Lenka Š.

9. ročník Vítání ptačích zpěvů ve Velešíně

Datum: sobota 18. dubna 2015

Sraz: v 8:30 v parku J.V. Kamaryta (u cukrárny)

Program: vycházka zaměřená na pozorování ptáků a jejich určování podle hlasu

Trasa: od parku areálem zemědělského družstva do sadu u čistírny odpadních vod s ukončením u lípy v Latranu. Trasa vede po zpevněných cestách (viz. mapka).

Předpokládaný konec mezi 10 a 11 hodinou

Pořádá: Liga lesní moudrosti kmen Otyokva a ZO ČSOP Velešín

Doporučené vybavení: nenápadné oblečení, dalekohled, kapesní atlas ptáků

Kontakt: Radek Janák (radekjanak@seznam.cz) tel. 728 194 469, Jiří Růžička (ruzicka@velesin.cz), tel. 739 026 248

Pojďte s námi na již tradiční dopolední vycházku do jarní přírody za krásným ptačím koncertem. Vycházku povede amatérský ornitolog Radek Janák. Letos budeme méně chodit a více poslouchat ptačí zpěv:

Tradice Vítání ptačích zpěvů (*Dawn Chorus Day*) vznikla v roce 1983 v Birminghamu, kde místní ornitologové přišli s nápadem přivítat vždy první neděli v květnu ptačí zpěv. Česká společnost ornitologická se k této mezinárodní akci připojuje již od roku 1992. Jde o jakési symbolické vítání, kdy ještě před rozedněním se v mnoha zemích světa scházejí milovníci ptačtva, aby se zaposlouchali do zvuků probouzející se přírody.

Radek Janák

ČKS - ZKO VELEŠÍN U LETIŠTĚ - 741

POŘÁDÁ

3. ROČNÍK PUTOVÁNÍ ZA KRÁSAMI POMALŠÍ

TURISTICKÁ AKCE S PRVKÝ DŮGTREKKINGU

8. 5. 2015

TRASY SE STARTEM V SOBĚNOVĚ:

KOČÁR(K)EM ZA POKLADEM	10 KM
HONBA ZA POKLADEM	15 KM
K POKLADU PŘES HORU	25 KM
MID S DUCHEM LOUPEŽIVÉHO RYTÍŘE	40 KM

Propozice a přihlášky na: www.zko-velesinuletiste.cz

V květnu na procházku !

ZKO Velešín „U Letiště“ pro vás připravilo vycházku po malebném okolí zříceniny hradu Sokolč. Krásné lesy protkané řekou, kde skály vypráví dávný příběh o pánu ze Sokolč. Ten upsal svou duši ďáblu jen kvůli zlatu! Nyní je na vás najít poklad a zároveň si dát pozor na duši pána, která se změnila na děsivého černého psa, jemuž z tlamy sálají plameny!

Myslíme i na rodiny s dětmi!

Máme pro vás i speciální trasu dlouhou 10km vhodnou i pro dětské sportovní kočárky bez nutnosti doprovodu psa. Na této trase budou pro děti i dospělé připraveny různé hry a rébusy, kterými si budete moct zpříjemnit cestu. Ostatní delší trasy jsou již s prvky dogtrekkingu, tedy je potřeba mít s sebou psiho společníka celou cestu na postroji a vodítku.

Více informací na: <http://zko-velesinuletiste.cz/>

Ze školních lavic...

Co víme o událostech II. světové války ve Velešíně ?

Pozvánka na hru pro děti

Ve středu 22.4. zveme všechny zájemce z řad školní mládeže na hru pořádanou k výročí ukončení II. světové války. Hra začíná v 15:00 hod v budově kina a děti budou rozlosovány do družstev, která postupně navštíví a objeví místa ve Velešíně, spojená s válečnými událostmi. Finále bude opět v budově kina, kde si připomeneme statečné velešínské občany, kteří se nebáli postavit fašistickému zlu.

Pořádá oddíl Taekwon-da, ČSOP a KIC města Velešín

Ze života SOŠ SE Velešín

Končí měsíc březen a já bych vás rád seznámil s událostmi, která mi udělala v tomto měsíci největší radost. Ve dnech 18.3.2015 a 19.3.2015 proběhlo ve Střední škole technické, gastronomické a automobilní v Chomutově finálové kolo celostátní odborné soutěže KOVO junior 2015 v oboru Mechanik seřizovač. Organizátorem celostátní profesní soutěže je Cech KOVO ČR. Celostátní soutěž je zařazena do soutěže "České ručičky", jejímž vyhláшатelem je Jihomoravský kraj a je určena pro žáky 1-4. ročníků oboru Mechanik seřizovač. Finálového klání se zúčastnilo 16 soutěžících – vítězů krajských kol z 12 odborných škol a z 8 krajů České republiky.

Studenti soutěžili ve dvou praktických disciplínách:

1. vypracování CNC programu na simulátorech vybavených řídicím systémem HeidenhainTNC 530, nebo řídicím systémem Sinu train 840D verze 6.04.

2. měření součástí předloženými měřidly.

Z průběhu i výsledků soutěže je zřejmé, že zejména při praktickém úkolu č.1, tedy při vytváření CNC programu bylo velmi důležité, aby student skutečně nejen dobře programoval, ale aby se naprosto dokonale orientoval v předloženém výkrese součásti a celkové analýze požadavků technické dokumentace. Bez těchto předpokladů, by nebylo možné správný CNC program vytvořit.

Vítězem letošního ročníku a laureátem soutěže "České ručičky" se stal student Střední odborné školy strojní a elektrotechnické Velešín **Libor Pavlík**, který získal celkem 530 bodů ze 600 maximálně možných!

Na druhém místě se umístil student pořádjící školy z Chomutova Petr Homola se ziskem 505 bodů a třetí místo získal student Střední školy Rokycany Filip Obrman s celkovým ziskem 470 bodů.

Slavnostní vyhlášení soutěže se bude konat v červnu letošního roku v Brně za přítomnosti veřejnoprávní televize a dalších médií.

V tomto měsíci jsme rovněž ukončili období přijímání přihlášek ke studiu na naší škole. Celkově máme 225 přihlášek do všech oborů do prvního ročníku, ale vzhledem k tomu, že každý žák si může dát dvě přihlášky na různé školy, rozhodující bude počet podaných zápisových listků.

Milan Timko, ředitel školy

VO ZUŠ Velešín

Srdcečně zve na keramickou dílnu

„OBRAZY Z KERAMIKY A SKLA“

pátek 22.3. 15-19h a sobota 23.3. 9-14h

Počet účastníků max. 10

Účtní 300Kč

Kontakt: Mgr. Iva Duháková, tel: 770680144, e-mail: iva.duhakova@seznam.cz

VÝROČÍ

Významná výročí ve Velešíně v roce 2015

Velešín bude v roce 2015 slavit několik významných výročí. Jsou to jednak výročí, která se týkají dějin, ale tento rok je bohatý i na výročí vzniku různých škol, klubů a spolků. Sestavili jsme celkový přehled těch, o kterých víme. Pokud ještě někdo ze čtenářů ví o nějakém dalším a týká se dění ve Velešíně, ozvěte se prosím do kanceláře Kulturního a informačního centra města Velešín (380 331003) a my rádi připojíme toto datum k seznamu.

Květen 2015 Oslava 70. výročí konce 2. světové války

1. Výstava „Třetí odboj na Českokrumlovsku“ – 9. 4. – 24. 4. Výstavní galerie Jakub
2. Uctění památky letce P. Brázdy – 5. 5. dům letce Kaplická č. 100
3. Pietní akt u pomníku obětí 1. a 2. světové války – 8. 5. ve 13⁰⁰ hodin
4. Slavnost osvobození 8. 5. od 14⁰⁰prostranství pod Jakubem-Swingový orchestr ZUŠ ČK, Taneční skupina ZUŠ ČK, Folklorní družina RADOST, Harmonikáři, Společně foto v dobových kostýmech, Kontrolní stanoviště demarkační linie Výstava dobových fotografií, Občerstvení Brožura k 70. výročí, pamětní dobové propustky
5. Konvoj historických vozidel veterán klubu „Old car rangers PRAHA“, zakončení cesty po demarkační linii „240 Miles to Freedom“ – 25. a 26.6. (pietní akt, umístění pamětní desky, slavnostní ukončení cesty, konvoj městem, až padesát válečných vozidel, okolo stovky vojáků) www.oldcarrangers.cz
6. Přednáška o transportech smrti na konci 2. svět. války
7. Oslava výročí 100 let narození letce P. Brázdy (2.7.1915)

Červen 2015 FC Velešín – 80. výročí založení
Oslava se bude konat 13. června 2015 v areálu FC Velešín
Podrobný program naleznete na plakátech a v příštím čísle
Velešinského zpravodaje

Červenec 2015 100 let od narození letce Prokopa Brázdy
Narozen 2.7.1915

Srpen 2015 „V měsíci srpnu 1945 byla ustavena organizace „Junáka“ ve Velešíně“.

Činovníci: Kapitán Hasík Erantišek, Sámek Jan, Layrer Karel
Počet členů 60.

Září 2015 70. výročí založení mateřské školy ve Velešíně
Oslava se bude konat v prostorách školky a v sále kina
14.00 hodin Den otevřených dveří v MŠ Velešín
14 – 17 hodin Zábavně naučná stezka pro děti a širokou veřejnost ve venkovních prostorách školky s názvem PARK TŘI VĚZE

15.30 hodin Oficiální program v sále kina
Od 1. června 1943 byl ve Velešíně zemědělský útulek v hostinci „Na pivováře“ čp.49 3. 3. 1945 byl zrušen. 25. 5. 1945 žádala obec Velešín o otevření mateřské školy - žádosti bylo vyhověno a nová mateřská škola byla otevřena v budově zabrané po německé škole - 1. 9. 1945 bylo započato s vyučováním (nynější MŠ)

Září 2015 25 let činnosti Taekwon-do školy Velešín ITF
Oslava se bude konat 26. září 2015 v sále restaurace U Zlaté podkovy ve Velešíně

Program bude zveřejněn na plakátech a v zářijovém čísle Velešinského zpravodaje

70.výročí osvobození Československa

Vážení spoluobčané,
v květnu to bude 70 let od skončení II. světové války. Byla to válka, která zasáhla životy našich předků, ale svými dopady ovlivňuje naše životy ještě dnes. Proto bychom neměli zapomenout na tragédie, utrpení, statečnost a lidskost, abychom již válku nemuseli nikdy prožít.

Dobu válečnou i poválečnou ve Velešíně vám přiblíží vzpomínky pamětníků, které budou na pokračování zveřejňovány ve Velešinském zpravodaji, výstavy v muzeu o osvobození a třetím odboji, v pátek 8.5. oslava konce války na náměstí J. V. Kamaráta a 25. - 26. 6. akce 240 mil ke svobodě, kdy ve Velešíně ukončí svoji jízdu po demarkační linii klub historických vozidel.

Přejeme si, abychom společně a hlavně důstojně konec II.světové války oslavili. Vezměte děti a přijďte! Děkujeme.
Město Velešín, Kulturní a informační centrum Velešín,
Společnost přátel města Velešína

Vzpomínky pana Vladimíra Klenky na konec 2. světové války

Na konci války v roce 1945 mi bylo sedmáct. Velkoněmecká říše tou dobou mlela z posledního a snažila se využít všech dostupných sil k zastavení postupu ruské armády směrem na západ. Proto povolávala staré, mladé, ženy i děti k budování zátarasů, zákopů a překážek různého typu. Tak jsem se tedy dostal k zákopníkům.

Povolání k nástupu na nucené práce mi přišlo poštou. Měl jsem se dostavit na pracovní úřad do Budějovic. Pracoval tam u přepážky jeden kamarád z Netřebic, který s námi jezdil do školy. Významně jsem na něj mrkal a chtěl jsem se mu připomenout, ale nekompromisně mě odbavil. Kolem bylo několik dohlížitelů v hnědých uniformách, proto jsme mezi sebou nemohli utrosit jediné slovo a domluvit se. Začátkem dubna se nás sešla velká spousta na budějovickém nádraží. Bylo nás asi 200, já dva kufry, mladý kluk, celkem žádná organizace. Notnou dobu jsem se procházel po peróně, a když se zešerilo, nalezli jsme do čekacího vlaku. A pořád nikdo nevěděl, kam pojedeme. Za úplné tmy se vlak konečně rozjel. Velice jsme se podívali, když jsme zastavili v Brně.

Podíleli jsme se na budování obranného pásma jihovýchodně od Brna mezi Šlapanicemi, Ponětovicemi a Slavkovem. Ubytovali nás v Ponětovicích po baráčích. Spalo se na slámcích, jen já a Venca Záčků jsme spali v jedné posteli. Moraváci, to jsou bezva lidi. Dopřávali nám hlavně na jidle - chleba se sádlem, uzené, víno, vajíčka - pochoutky, které se na

konci války nedaly koupit leckde ani v obchodech. Přes hlavní válčíště, kde probíhala bitva tří císařů, jsme začali kopat protitankový příkop ve tvaru písmene V do hloubky 4 – 5 metrů, překážka vymyšlená speciálně pro „těčko“. Když tam ten tank zajel, hrabal se a hrabal. Stejně to bylo všechno na nic, protože Němci ustupovali po hlavních silnicích a ty nikdo nepřekopal. Vlevo vykukoval kopeček Žuráň, tam býval Napoleonův tábor. Pole před námi protínala hlavní silnice Olomouc – Brno, za tím je Tvarožná, a tam jsou dneska vidět ještě nějaké zákopy.

Bližící se fronta dávala o sobě vědět vzdáleným duněním a stále častějšími leteckými poplachy a bombardováním. Na Němcích bylo vidět, že začínají mít strach. Vše co mohli, civilní i vojenská správa, i „národní hosté“, houfně opouštěli úřady i majetky, aby se zachránili útekem na západ.

I my jsme dostali jednoho dne rozkaz od dohlížejícího esesáka přemístit se do Brna. V pochodovém tvaru a s náradím na ramenou jsme scházeli k Brnu. V tom se odněkud objevila ruská letadla a začala bombardovat brněnské nádraží. Ohlušující výbuchy, zviřeny prach a sloupy těžkého hustého dýmu z hořících nádrží doprovázely dílo zkázy. V té době už protivzdušná obrana neměla čas zareagovat a oznámit houkáním nálet. Ruští letci byli frajeři. Doprovodné stíhačky letaly ulicemi, pod úrovní střech činžovních domů. Po odezdání lopat a krumpáčů, které měly spasit třetí říši, jsme už na nic nečekali, sbalili si věci a hurá domů.

S kamarádem, pěkně po svých, protože nic nejelo, jsme ukončili denní putování v Maršově. Přihlásili jsme se u starosty, který nám zajistil večeri a přenocování na seně v kozím chlívků. Ráno, cestou na tišnovské nádraží, nás zastihla zpráva, že pojedeme poslední vlak směrem na Německý Brod. Na nádraží i na peróně bylo těsně, všude kolem spousta spěchajících Němců. Na jejich strachy bleďých tvářích bylo napsáno „das letzte Zug“. Stojíme v davu na začátku perónu, když se za značného čoudu do stanice vřítíl „poslední vlak“, ovšem obrněný. Vpředu nárazový vagon s kolejeři, několik protiletadlových kulometů i kanón dávaly jasně najevo, že posádka tohoto vlaku se jen tak zastavit nenechá. Kolem lidí výrazně ubýlo a do osobních vozů řazených uprostřed vlaku byli vpuštěni pouze vybraní. V zadní části se nacházely nákladní vagóny.

Když je to teda poslední vlak, tak jedem. Běžíme k nákladním vozům, na jejich ložních plochách vidíme skříně, stoly, peřiny, kola, no prostě vše, co se těm nábl eseslidem může ještě hodit. Jeden vůz měl nižší postranice. Jsou tam vidět dětské kočárky, házím tam kufry a už se drápu nahoru. Sotva stojím na podlaze, rozlitnou se vrata, tam esesák, nasranej, rudej a fve „heraus, alle heraus“. Vezmu kufry, lezu ven, když v tom se na mě ten o kus menší chudák začíná sápat, bere mě pod krkem a škrtí. Jediná záchrana v tu chvíli byl můj loděk. Nějak jsem ho tím kufrem odstrčil, pochopil, že se nechci dát, ale vida, že mám plné ruce a nemohu se bránit, uštědřil mi několik pravyých a asi i levých háků. Z nosu mi začala téct krev. Asi mě zachránil odjezd obrněného vlaku.

Za malou chvíli už do tišnovského nádraží vjíždí ten opravdu poslední vlak. Byl plný, proto jsme celou cestu stáli na plošince vagonů. Kdo jel někdy vlakem taženým parní lokomotivou, ví, jak je to komfortní cestování. Takto dobrodružně probíhal můj návrat z „totálního nasazení“ přes Německý Brod a České Budějovice, domů do Netřebic.

Poslední dny a měsíce války byly ve znamení velkého útoku německého civilního obyvatelstva i vojska směrem na západ. Místní stávali i sedávali u silnice a železnice a koukali na projíždějící vlaky, nákladní i osobní auta, selské povozy, ale i peši. Vše bylo přeplněno materiálem, všemožnými věcmi, zvířaty a lidmi.

Jednoho dne na Kaplickém nádraží zastavil vlak. Byl to vlak z Maďarska, byl strašně dlouhý. Lokomotiva stála u poslední výhybky na Kaplici, aby byl umožněn vjezd do nádraží, a poslední vozy stály za nádražím, až za zatačkou na Výheň. Ve vlaku byla složena kompletní nemocnice, operační sál i s nástroji, lékárna, postele, prostěradla, povlaky na příkrývky, v některých vagoněch byly i potraviny - mouka, rýže, fazole, hrách, cukr, konzervy atd. Ale nejzajímavější byly vagony se státním maďarským pokladem, zlaté cihličky a zlaté pruty, dokonce se říká, že tam byly i maďarské korunovační klenoty. Já jsem u toho vlaku byl, tam se rabovalo, z jedné strany byli Němci z Kaplice, z druhé zase netřebičáci, bylo tam úžasné bohatství. V Netřebicích ještě dlouho po válce lidé ležali v maďarském

ložním prádle, které neváhali při sušení vystavit všem na obdiv. Naštěstí velkou část potravin zachránili lidé z továrny. Co se dalo, naložili na nákladní auta a odvezli do Netřebic k jednomu sedlákovu na dvůr, kde z nich postavili obrovskou kopci a zakryli ji plachtou. Pro tyto potraviny pak jezdila fabričká auta, vše se vozilo do závodní kuchyně a vařilo se z toho jídlo pro zachráněné z transportu smrti.

Osobně jsem zažil nálet „kotlářů“ u Netřebic. Jel tam nákladní vlak. Za lokomotivou byl zařazen služební vůz, ve kterém cestovala prchající rodina „národních hostů“. Znenadání se na obloze objevily tři dvoutrupé americké stíhačky P-38 Lighting. K jistým formám lidskosti patřilo, že když chtěl pilot „kotlář“ zaútočit na lokomotivu, několikrát zakroužil nad vlakem, a dal tak lidem možnost vystoupit a skrýt se. Bylo tomu tak i tentokrát. Viděli jsme velmi zřetelně mladého pilota, který několikrát prolétl nad stojícím vlakem, zřejmě si hledal nejvhodnější pozici pro útok. Když pak spustil, lokomotiva byla v tu ránu jak cedník. Pára se valila z rozervaného kotle, z vagonů létaly třísky a kolem létaly odražené kulky. Posádka vlaku se kryla pod železničním mostkem, prchající rodina teprve vyskakovala z vlaku, když je zasáhly střepiny. Byl to ošerský a nezapomenutelný zážitek. Doběhli jsme pro nosítka, holíčičce jsme zaskrtli poraněnou nohu, muž s vysokou chlupatou čepicí měl ošklivé zranění na zádech, jeho žena měla poraněnou tvář. Muž nechtěl holíčičku pustit z náručí, doprovodili jsme je na četnickou stanicí v Netřebicích. K jejich ošetření byli přivolaní lékaři Tutter a Sezemský z Velešína.

Tou dobou se po železnici přepravovalo kdeco, našim krajem projížděly i transporty vězňů z koncentračních táborů. V den, kdy to bouchlo, jel zrovna jeden takový. Transport dopředu do velešinského nádraží nahlásili z Budějovic. Vlak nějakou dobu stál na velešinském nádraží a bral vodu.

To už se v okolí pohybovaly americké průzkumné jednotky. Přijely i k nám do Netřebic. Pět vojáků v jeepu, dva vepředu, jeden uprostřed s kulometem připraveným k palbě a dva na sajtne vzadu, na kapotě měli velkou bílou hvězdu. Jel s nimi pan Mareš, švec z Kaplice. Na četnické stanici se dohodli, že je potřeba zastavit nahlášený vězeňský transport. Na takovou akci jich však bylo málo a obávali se, že dojde k přestřelce se strážemi. Tou dobou se v Netřebicích nacházely jednotky ROA (Ruská osvobozená armáda - „Vlasovci“). Jejich velitel generál Meandrov, který bydlel u Veselých, poskytl jednotku k zastavení transportu. Pamatuji si, že se uvedený generál dostavil na jednání v parádní uniformě, rudé lampasy na kalhotách byly nezapomenutelné. Když vyrazili, vzali s sebou i jeden fabričský nákladník, na kterém byli i Velešínáci.

Je spousta pramenů, jak se vlak s trestanci osvobozoval, jak se střelilo, kdo měl větší zásluhu na osvobození. Pravda je však jiná.

Před Kaplickým nádražím bylo takové dřevěné přemostění, za kterým stál nádražní semafor a závora se strážní budkou, kde stál ozbrojený německý voják. To znamenalo, že tam jsou hranice. Lokomotiva měla červenou a do nádraží nemohla. Je otázkou, jestli stála jenom na hranici, nebo jestli transport už nechtěli pustit na německé území. Když strážní viděli, že jsou u hranice, sebrali se a táhli na Kaplici. Takže tam skutečně nepadl jediný výstřel. K vlaku jsem dorazil, když už byl skoro prázdný. Cestou jsem potkával zbídačené vězně, kteří chrali na všechny strany i do Německa. Netřebičti je pak směřovali na Velešín.

Další zajímavostí je, proč ujela lokomotiva, která tento nešťastný vlak tlačila. Je pravda, že trať u Netřebic výrazně stoupá směrem k Výhni. Vlak však stál až u Kaplického nádraží, kde je trať téměř rovná. Ta jedna lokomotiva by zřejmě s celým vlakem byla schopná pokračovat dál.

9. května 1945 skončila válka, všude se slavilo, všude bylo mnoho radosti. I v Netřebicích jsme chtěli přivítat Rudou armádu. Postavila se slavoobrána a mně řekli, abych na ni napsal transparent „DA ZDRAVSTVŮJET TOVARYŠT STALIN“. Já ale ruský neuměl, proto jsem zašel k Tvarohům, paní byla Ukrajinka a nějaký čas na Ukrajině žili. Předepsali mi to na kus papíru a já to pak krasopisně přepsal na slavoobránu.

Jsem rád, že ta hrozná válka je pryč - už sedmdesát let. Neměli bychom zapomenout na hrdiny, ale ani na obyčejné lidi, kteří se jen malým dílkem zasloužili o její skončení.

RUZNĚ ...

SOVOZ BIOODPADU VELEŠÍN

Město Velešín zavedlo pro občany od 1. ledna 2015 svoz biologicky rozložitelného odpadu – rostlinných zbytků ze zahrad a domácností. Město tak s předstihem reaguje na předpokládané změny legislativy v odpadovém hospodářství.

Od října byl zahájen zkušební provoz systému. Na biologický odpad budou sloužit speciální hnědé 240 l nádoby s uzávěrem. Tyto nádoby budou rozmístěny u stanovišť separovaného odpadu a následně po dohodě se zájemci i v dalších lokalitách (u rodinných domů).

Výhody zavedení systému svozu bioodpadů:

- Město Velešín navazuje na zavedený systém sběru tříděného odpadu a bezplatného odběru odpadů ve sběrném dvoře.
- Biologický odpad tvoří až 40% objemu komunálních odpadů v popelnici. Zavedením jeho třídění by se o toto množství měl snížit objem komunálního odpadu, který končí na skládce
- Do budoucna se dá předpokládat snížení četnosti svozu komunálního odpadu

Cíl zavedení systému:

- Přeměnit biologický odpad na kompost, který se následně využije na obecních plochách.
- Ušetřit peníze za poplatky snížením ukládání odpadů na skládku.
- Ušetřit peníze za snížení četnosti vývozu komunálních odpadů od občanů.
- Dostát legislativním povinnostem vyplývajícím ze zákona o odpadech.
- Nabídnout občanům zlepšení servisu v odpadovém hospodářství.

Co patří do nádob na bioodpad

- Zbytky rostlinných potravin z domácnosti, jako např. zbytky zeleniny a ovoce, slupky, skořápky, čajové sáčky, kávové sedliny (ne v igelitových sáčcích).

Tráva, listy, piliny, hobliny.

Co do nádob nepatří!!!!!!

- Zbytky potravin a jídla, oleje, maso.
- Uhynulá zvířata, kosti.
- Plasty, sklo, papír, kámen, stavební sutě a betony.
- Komunální a velkoobjemový odpad, pneumatiky.
- Lky, nerozložitelné odpady.

Předpokládaný harmonogram svozu

- Březen až říjen – 1 x 14 dní
- Listopad až únor – 1 x měsíc

Zájemci o umístění nádoby se mohou registrovat na tel:

380 331 541 – pi. Šimová nebo : simova@velesin.cz
Další informace o zavedení systému svozu bioodpadů naleznete na webových stránkách města Velešín : <http://www.velesin.cz>
PROJEKT SOVOZU BIOODPADU VE VELEŠÍNĚ BYL PODPOŘEN Z OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

SBĚRNÝ DVŮR Velešín

Sběrný dvůr Velešín se nachází v ulici Za Humny, pod areálem Zemědělského družstva.

otevírací doba :

pondělí až čtvrtek 12:00 - 17:00

pátek 10:00 - 17:00

sobota 8:00 - 13:00

Ve sběrném dvoře lze bezplatně přijímat tyto druhy odpadů:

Pneumatiky, dřevo, dřevěný nábytek, objemný odpad - postele, gauče, koberce, sedačky, lina, matrace, papír a lepenka, plasty, železo a kovy, textil, polystyren, eternit, nebezpečné odpady - plechovky od barev, ředidel, znečištěné hadry, olejové filtry, IPA, zpětný odběr elektrozařízení, televize a monitory, drobné elektrozařízení - rádia, počítače, vysavače, lednice, pračky, myčky, monočlánky.

Stavební odpad – cihly, beton, směs stavebního odpadu v omezeném množství, a to max. 1xročně

17 01 01	O Beton	1 m ³
17 01 02	O Cihly	1 m ³
17 01 03	O Tašky a keramické výrobky	1 m ³
17 01 07	O Směsi betonu, cihel, tašek	1 m ³
17 05 04	O Zemina a kamení	1 m ³
17 05 06	O Vytěžená hlšina	0,5 m ³
17 06 05	N Stavební materiály obsahující azbest	0,5 m ³
17 09 04	O Směsné stavební a demoliční odpady	1 m ³
20 02 02	O Zemina a kamení	0,5 m ³

Kontaktní osoba:

Pavel Peroutka, odpadový hospodář města, tel.:+420 725 785 422, pavel.peroutka@email.cz

V.K.

SPORT

SPORTOVNÍ KALENDÁŘ NA MĚSÍC DUBEN

Ve sportovním kalendáři uvádíme akce, které velešínské sportovní oddíly v aktuálním měsíci pořádají nebo se jich účastní.

Pořadatel	Zápas/závod/turnaj	Typ soutěže	Datum konání	Místo konání	Začátek
Fotbal	Planá u ČB - FC Velešín A	LB třída (muži)	4.4.	Planá u ČB	13:00
Fotbal	FC Velešín B - TJ Černá	OP mužů	4.4.	Fotbal.hřiště Velešín	16:30
Fotbal	FC Velešín A - Zliv	LB třída (muži)	12.4.	Fotbal.hřiště Velešín	13:00
Fotbal	Přídolí B - FC Velešín B	OP mužů	12.4.	Přídolí	13:30
Fotbal	Nemanice - FC Velešín A	LB třída (muži)	18.4.	Nemanice	10:15
Fotbal	FC Velešín A - Z.Koruna	OP mužů	18.4.	Fotbal.hřiště Velešín	17:00
Florbal	FBC Velešín - SKP Č. Buděj.	Jihoč. přebor	25.4.	SH ZŠ Hluboká n. Vl.	10:30
Florbal	FBC Velešín - ASK Trojmezí	Jihoč. přebor	25.4.	SH ZŠ Hluboká n. Vl.	13:30
Fotbal	FC Velešín A - K.Újezd	LB třída (muži)	25.4.	Fotbal.hřiště Velešín	13:30
Fotbal	V. Brod - FC Velešín B	OP mužů	25.4.	Vyšší Brod	17:00

COUNTRY ZÁBAVA

kterou pořádá CDC SIRAK

Velešín - nádraží „U Hamerníků“

Sobota 18.4.2015 od 19.30 hod.

Hrají „VOTVÍRÁČI“ Vstupné 100,- Kč.

Rezervace vstupenek: 775 024 595

www.sirak.cz

www.uhamerniku.cz

KULTURA

Kulturní a informační centrum města Velešína pořádá

Turistickou výpravu do NOVOHRADSKÝCH HOR

Horní Malše a Různice

Neděle 19. dubna 2015

Odjezd autobusu v 8.30 z autobusového nádraží ve Velešíně
Cena: dospělí 250,- Kč, důchodci a studenti 200,- Kč, děti do 15 let zdarma

Průvodce Milan Koželuh a jeho pes Jonáš
Malše je u Dolního Přibraní jedinou řekou Novohradských hor meandrující v původním korytě. Její přítok Různice je „nejhorštější“ tokem celých hor, navíc téměř neznámým. Pojďte společně navštívit tato romantická místa.

Výprava je náročná na obutí a na místy obtížně schůdný terén. Trasa je dlouhá přibližně 12 km. Předpokládán návrat v 19⁰⁰ hodin.

V případě zájmu se závazně (tedy zaplacením poplatku) přihlašujte do 15. dubna 2015 u p. Bartizala v infocentru tel.: 725 919 382 nebo v kanceláři kina tel.: 607 806 439

JARNÍ DĚTSKÝ BAZÁREK

11.4.2015 od 09,00 -13,00 hod

!!! v sále u ZLATÉ PODKOVY !!!

Milé maminky, nabízíme Vám možnost si **prodat a zakoupit** převážně jarní a letní dětské oblečení, obuv, kojenecké potřeby, hračky, kočárky, ...

Všichni pravidelně budeme přivítávat

v pátek 10.4.2015 od 18.⁰⁰ -20.⁰⁰ hod

!!! POZOR ZMĚNA V ORG. ZALEŽLOSTECH !!!

- k prodáváním věcem je nutné přiložit jejich kompletní seznam
- prodávající si musí vyzvednout tabulku (do které se přilepí seznam věcí) a kde Vám přidělíme identifikační číslo!!! - tabulka na baru v RELAXU
- domlouvá značky na bazarek.velesin.cz/seznam.cz
- popř. tel: 723 174 745 - Lenka
- kdo má značku z minulého bazáru, zůstane mu stejná, ale musí se nabližší.
- jinak značku dostane nový prodávající
- nejdůležitější je řádně věci označit a ocenit (nejvhodnější jsou lepšáky, na kterých uvedete pořadové číslo ze seznamu - NAŠI značku + cenu) důležité pro identifikaci vašich věcí

Příklad seznamu:

Popis	Cena
1. Tričko modré	30,-
2. Růžka	50,-

Lepek na věci

PC + NAŠE značka

30,-

- za prodávajícího se bude vybírat 20,- Kč na provozní náklady výdej věcí v sobotu 11.4.2015 zhruba od 13.30 hod do 15.00
- díky velkému zájmu je omezen počet prodávajících věcí na 100 kusů bazárek je dělán proto, aby si maminky a tatínky mohli prodat věci svých dětí, bazárníky odmětáme.

TĚŠÍME SE NA VÁS !!!!

Těšíme se nedočkavě k vašim zprávkám, budeme se snažit být pečliví a vstříbní všem maminkám a tatínkám.

Taneční kurzy ve Velešíně – speciální nabídka

Pokud se chcete naučit základům tance a chování ve společnosti, chcete se seznámit nebo najít přátele, přihlaste se do tanečních kurzů ve Velešíně. Nabízíme tuto možnost úplným začátečnickům, ale i těm, kteří už mají taneční za sebou. Nyní nabízíme speciální akci. Pokud jste taneční pár, který se již přihlásil nebo pár nový a přihlásíte další nový taneční pár, **nabízíme pro tento pár slevu 200,- Kč** pro dámu i pána z tohoto páru. Běžná cena kurzu je 1600,- Kč.

Taneční kurzy mají ve Velešíně už dlouholetou tradici a v současné době je vedou taneční mistři z Českých Budějovic Tomáš Ryněš a Jana Bátovská (www.jihoceske-tancecni.cz) Taneční kurzy jsou vedeny zábavnou formou a určité se na nich i dobře pobavíte. To platí zejména o Prodloužené a závěrečném Věnečku. Taneční kurzy by měly začít 18. září 2015 a jsou vhodné i pro žáky 9. tříd.

Neváhejte a využijte této akce, která platí do 30. dubna 2015

Kontakt:

KIC města Velešín H. Růžičková 380 331003, 607 806 439

Kulturní nabídka ve Velešíně na měsíc duben 2015

Čtvrtek 9.4., 9:00 hod. **sal kina ve Velešíně**
Dvadelko pro školy usadí pro zátku 1 – 4. třídy
Pohádky z našeho statku

Čtvrtek 9.4. – Pátek 24.4. **Výstava galerie Jakub Vásvava**

"Českokrumlovsko ve třetím odboji"

Bude mluveno v Katedr. Jakub od 9.4. do 24.4. 2015
 Zábavní výstava v čtvrtk. 9.4. v 18.30hod. Zábavní čas
 výstavy je věnována veškeré odbojové skupině
 Otevření dlehu bude upřesněno na plakátech

Pátek 10.4., 19:00 hod. **sal kina ve Velešíně**
DVOJKONCERT písničkářů Ivo Jahelky
a Miroslava Palečka

Předtím sešvaz ze dvou samostatných esch. z nichž každá
 trvá asi 1 hodinu. Po předložením uvádění blahu se ve
 první předloze Miroslav PALEČEK – 12 známé dvojice
 Paleček a Janek, která patří k legendám české folku.
 V originální interpretaci zazpívá nejen oběhové
 JEŽKARNY – píseň "V – J" ale řadu svých osobitých
 autorových skladeb. Přesvědčaním již tradičně nechybí
 melodické, neortodoxní a melanch. V druhé části pojedná
 pobavit Ivo JAHELKA, který je známý jako "zpyšnělý
 melník" svým žánrovými souditkami, baladami
 ze 20. a 30. a předlami písní ze souditků sítí a předlami.
 Vstupné: 150,- Kč

Sobota 11.4., 20:00 hod. **kasárna Jakub**
V rámci hudebního křesťanství usadíme
"Chrápy v sobě"
 nové sdružení Sana Kotěcká, zpěvská skupiny
 Papeškovy strasti

Sobota 18.4., 20:00 hod. **sal kina ve Velešíně**
JUST a Diskový pokojček - společný koncert
 Vstupné: 50 Kč

Pátek 24.4., 19:00 hod. **sal kina ve Velešíně**
Dvadelo Pavla Travníčka usadí komedii J. Brechtova
"OTYLYKA"

Hrají Pavel Travníček, dělník Lukáš, Karelina Kamená, primula
 Petr Jahnáček, operátorka Marie, Janina, Olga, Jitka, a
 V. Týp. Křesť. – současně pouto. Proč? Sběratel, malý křesť. sběratel.
 Mladí lidé a – psychologička. Hrají: Janina, Jitka, Olga, Jitka
 Vstupné: 58,- Kč

V úterý 28.4.2015 – Zelenka BI. ECHOVY -
A. Hudební spolek usadí koncert, to je ten, který je neuvěřitelně
od 17.00 do 19.00 hod. v Katedr. Jakub, ve Velešíně
 vstupné: 250,- Kč – předprodej: 200 Kč na místě
 Předprodej:
 Z. HANŠOVÁ, T.604837278, mail: zdenka@katedrajakub.cz
 L. ZÁNEKOVÁ, tel: 606219389, email: zdenka@katedrajakub.cz

Středa 29.4. **sal kina ve Velešíně**
dopoledne SUPERSTAR ZŠ Velešín – soutěž
18:00 hod. Přebídká vítězu SUPERSTAR
ZŠ Velešín pro veřejnost
 Vstupné: 30,- Kč

Čtvrtek 30.4. **prostranství pod postou**
16:00 hod. Stavění malíky
21:00 hod. Lamponový přelod
 – sraz na parkovišti u hradiště

KINO 3D cinema

Program kina

Velešín

DUBEN

2015

Kino je vybaveno digitálními DOLBY DIGITAL

STŘEDA 14. 18:30 hod.	PÁTEK 3.4. 18:30 hod.	SOBOTA 14. 21:00 hod.	NEDELE 5.4. 18:00 hod.	STŘEDA 8.4. 18:30 hod.	SOBOTA 14.4. 18:30 hod.	STŘEDA 15.4. 18:30 hod.	PÁTEK 17.4. 18:00 hod.	NEDELE 19.4. 18:00 hod.	STŘEDA 22.4. 18:30 hod.	SOBOTA 25.4. 18:30 hod.	NEDELE 26.4. 18:00 hod.
CESTA MADRJE Premiéra 113 min USA, Kanada Režie: John Dahl Vstupné: 112,- Kč	CHAPPLE Premiéra 137 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 120,- Kč	RYCHLE A ZBESILE 7 Premiéra 106 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 120,- Kč	POPELKA Premiéra 109 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 120,- Kč	LOVICI OBEŤI Premiéra 104 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 100,- Kč	MĚSTO 44 Premiéra 127 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 110,- Kč	DRUHÝ BALČEVY HOTEL MARGOLD Premiéra 122 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 110,- Kč	ČAROVNÝ LES Premiéra 128 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 120,- Kč	KONEČNĚ DOMA Premiéra 87 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 120,- Kč	NOČNÍ BĚŽEC Premiéra 114 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 120,- Kč	KRALOVNA ZAHRABNICE Premiéra 116 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 110,- Kč	PÍSEK NA MŮŘE Premiéra 53 min USA Režie: John Dahl Vstupné: 100,- Kč

Příklad navrženého katalogového listu

Nabídka aktivit zájmově vzdělávacích institucí ve Velešíně

Rodina

Název instituce	Mateřské centrum – VELEŠÍNSKÉ KLUBÍČKO
Stručná charakteristika	Již od roku 2007 organizuje mateřské centrum pravidelný program pro rodiny s dětmi, odborné kurzy a přednášky většinou s rodinnou tematikou. Navštěvovat je možné i cvičení a turisticko- vlastivědný kroužek.
Zřizovatel	Příspěvková organizace
Nabízené aktivity	Kurzy, cvičení, přednášky, návštěva samotného centra
Cílová skupina	Rodiny s dětmi
Ceník	ZDARMA či symbolické vstupné
Kontakt	Velešínské klubíčko, o.s. Nad Cihelnou 599 382 32 Velešín tel: +420 736 623 477 e-mail: mcvelesin@seznam.cz Web: http://www.mcvelesin.unas.cz/

Kultura

Název instituce	
Stručná charakteristika	
Zřizovatel	
Nabízené aktivity	
Cílová skupina	
Ceník	
Kontakt	

